

DORINIO UGDYMO (TIKYBA) BENDROJI PROGRAMA

Parengė Dr.s.Danguolė Gervytė, Danutė Kratukienė, Vilma Balandienė, Raimonda Kuklienė, s.Inga Ruokaitė

Turinys

1. Paskirtis	2
2. Tikslai ir uždaviniai	2
2.1. Tikslai	2
2.2 Uždaviniai	2
2.2.1. Pradinio ugdymo uždaviniai	2
2.2.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	2
3. Kompetencijų ugdymas dalyku	3
4. Pasiekimų sritys	4
5. Pasiekimų raida	4
6. Mokymosi turinys	10
6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei	10
6.1.1 1 klasė	10
6.1.2 2 klasė	11
6.1.3 3 klasė	12
6.1.4 4 klasė	14
6.2. Mokymosi turinys 5–8 klasės	15
7.2.1. 5 klasė	15
6.2.1. 6 klasė	17
6.2.3. 7 klasė	19
6.2.4. 8 klasė	20
6.3. Mokymosi turinys. 9–10 klasės	23
6.3.1. 9 klasė	23
6.3.2. 10 klasė	24

ROMOS KATALIKŲ TIKYBA

1.Paskirtis

Katalikų tikybos mokomasis dalykas supažindina mokinius su Šventuoju Raštu, Katalikų Bažnyčios mokymu, atveria asmeninio ryšio su Kristumi svarbą, ugdo pasitikėjimą Dievu ir gerbia asmens religinį apsisprendimą.

Tikybos mokymas yra kristocentriškas, nukreiptas į asmenį, sukurtą pagal Dievo paveikslą ir Kristaus asmens įgalintą. Mokiniai bendraudami ir bendradarbiaudami, pažindami savo asmens galias ir supantį pasaulį, formuojasi pasaulėžiūrą, gebėjimą veikti ir sąveikauti su kitais ir pasaulyje remdamiesi krikščioniškais principais.

Mokiniai skatinami kelti tikėjimo, asmens tapatumo, etinius, egzistencinius, socialinius, kultūrinius klausimus ir ieškoti atsakymų tikėjimo ir mokslo dialogo perspektyvoje, ieškoti Dievo ir žmogaus bendrystės raiškos visuomenėje.

2. Tikslai ir uždaviniai

2.1. Tikslai

- mokyti(-s) tikėjimo tiesų, gilinti(-s) jų supratimą, ugdyti(-s) tikėjimą, remiantis Šventuoju Raštu ir Katalikų Bažnyčios mokymu;
- ugdyti(-s) vidujiškumą, gebėjimą bendrauti su Dievu ir žmogumi bei siekti dvasinės asmenybės ūgties;
- ugdyti(-s) bendruomeniškumą, moralines nuostatas ir gebėjimą interpretuoti bei spręsti gyvenimo klausimus tikėjimo perspektyvoje.

2.2 Uždaviniai

2.2.1. Pradinio ugdymo uždaviniai

Siekama, kad per katalikų tikybos pamokas mokiniai:

- apibūdintų Biblijos išskirtinumą, skaitytų, klausytųsi ir išgirstų Dievo Žodį, žinotų pagrindines biblines istorijas;
- žinotų pagrindines tikėjimo tiesas ir per jas identifikuotų katalikišką tapatumą;
- apibūdintų Katalikų Bažnyčią kaip bendruomenę švenčiančią tikėjimą;
- atpažintų savo vidujiškumą ir kurtų asmeninį santykį su Dievu;
- įvertintų nuostatas ir poelgius ir juos komentuotų evangelinių vertybių perspektyvoje.

2.2.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai

Siekama, kad per katalikų tikybos pamokas mokiniai:

- suvoktų Bibliją kaip tikėjimo šaltinį, atpažintų pagrindines biblines istorijas, vardus, simbolius, reiškinius mene ir literatūroje;
- nagrinėtų Apaštalų tikėjimo išpažinimą, apibrėžtų ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas;
- apibūdintų Katalikų Bažnyčios liturgiją, ją vertintų, gerbtų ir gebėtų joje dalyvauti;

- paaiškintų, koks yra krikščionio pašaukimas, atpažintų skirtingas pašaukimo formas, įvertintų tikėjimo pavyzdžius ir dvasinių pratybų svarbą ir taikytų gyvenime;
- suvoktų asmens vertę, kritiškai vertintų ir analizuotų aktualius visuomenės klausimus, taikytų socialinio Bažnyčios mokymo principus siekiant bendrojo gėrio.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

Kompetencija	Kompetencijos raiška
4.1. Pažinimo kompetencija	Katalikų tikybos žinios grindžiamo teologine metodologine prieiga. Gamtos mokslų formuojamas pasaulėvaizdis yra papildomas filosofiniu-teologiniu pažinimu, dalykui būdingomis žiniomis ir iš to kylančiais gebėjimais, pamokose įsisavinama žmonijos kultūrinė patirtis. Mokiniai, kvestionuodami, vertindami ir pagrįsdami idėjas, mokosi kritinio mąstymo. Mokiniai skatinami reflektuoti savo mokymąsi, kelti naujus klausimus ir konstruoti filosofinį-teologinį pažinimą.
4.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose mokiniai skatinami pasitikėti savo jėgomis, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir įsivertinti savo bei visuomenės poelgių pasekmes; ugdomas socialinis atsakingumas. Per savęs gilesnį pažinimą ugdoma savimonė, skatinama savitvarda ir atsakingas rūpinimasis sveikata. Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose mokiniai ugdomi bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius.
4.3. Kūrybiškumo kompetencija	Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose mokiniai tyrinėja krikščionišką kultūros paveldą, identifikuoja kūrybines galimybes. Generuoja idėjas ir problemų sprendimus etikos, moralės, liturgijos ir kt. pažinimo srityse. Kuria ar interpretuoja krikščionišką kultūrinį paveldą. Apmąsto savo ir kitų kūrybinius procesus ir rezultatus.
4.4. Pilietiškumo kompetencija	Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose nagrinėjant bendruomenės, etikos, moralės ir kitas pažinimo sritis yra stiprinamas pilietinis tapatumas, skatinama socialinė atsakomybė ir aktyvumas. Nagrinėjamos pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms problemos ir ugdomas pilietinis angažuotumas, atsakingumas už bendruomenę. Dalyvavimas tikėjimo bendruomenėje yra siejamas su socialiniu aktyvumu ir bendruomeniškumu.
4.5. Kultūrinė kompetencija	Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose ugdomas kultūrinis sąmoningumas, grindžiamas krikščioniška kultūros tradicija Lietuvoje, Europoje ir pasaulyje. Ugdomas estetinis pažinimas ir skonis krikščioniškame mene ir muzikoje, skatinamas aktyvumas kuriant meninę raišką. Mokiniai susipažindami su kitomis religijomis ugdomi toleranciją, tarpkultūrinį dialogą ir supratimą.
4.6. Komunikavimo kompetencija	Dorinio ugdymo (katalikų tikybos) pamokose mokinys supranta įvairiomis formomis perteikiamą religinę ir etinę (moralinę) žinią, ją kritiškai vertina, interpretuoja ir pats perduoda tinkamai

	argumentuodamas bei paaiškindamas. Pamokose naudojamos kalbinė ir vizualinės raiškos priemonės. Pamokose mokiniams sudaromos sąlygos kurti, interpretuoti ir perduoti teologines-filosofines žinias, rasti informaciją įvairiuose informaciniuose šaltiniuose, ją patikrinti, skirti objektyvią informaciją nuo subjektyvios.
--	---

4. Pasiekimų sritys

Pasiekimų sritis	Pasiekimai
4.1 (A) Šventojo Rašto pažinimas	<ul style="list-style-type: none"> – (A1.) Tyrinėja Biblijos kanono atsiradimą – (A2.) Skaito ir interpretuoja Šventąjį Raštą – (A3.) Nagrinėja Biblijos pasakojimą
4.2 (B) Tikėjimo turinio pažinimas	<ul style="list-style-type: none"> – (B1.) Išplėtoja Jėzaus kaip Atpirkėjo misijos sampratą – (B2.) Paaiškina trejybinio Dievo slėpinį – (B3.) Apibūdina žmogų, kaip gebantį pažinti Dievą ir turėti santykį su Juo – (B4.) Apibūdina skirtingas religijas ir jas gerbia
4.3 (C) Bažnyčia ir liturgija	<ul style="list-style-type: none"> – (C1.) Apibrėžia Bažnyčią kaip Dievo tautą – (C2.) Analizuoja liturgiją, geba joje dalyvauti – (C3.) Įvardija ir apibūdina sakramentus, kaip Dievo malonės ženklus
4.4 (D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas	<ul style="list-style-type: none"> – (D1.) Analizuoja žmogaus santykio su Dievu dinamiką – (D2.) Aptaria gyvenimo Kristuje būdus ir geba juos pasirinkti – (D3.) Pagrindžia krikščionio pašaukimą šventumui
4.5. (E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis	<ul style="list-style-type: none"> – (E1.) Apibrėžia žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą – (E2.) Pagrindžia kūno šventumo sampratą (kūno teologija) – (E3.) Priima sprendimus atsižvelgdamas į kūrinijos integralumą ir ekologinę etiką – (E4.) Analizuoja ir paaiškina socialinį Bažnyčios mokymą

5. Pasiekimų raida

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A. Šventojo Rašto pažinimas				
A.1. Tyrinėja Biblijos kanono atsiradimą				

A1. Įvardija dvi Šventojo Rašto dalis. Supranta Biblijos išskirtinumą, moka klausytis ir išgirsti Dievo žodį.	A1. Paaškina Biblijos atsiradimo istoriją: nuo pasakojimo iki rašytinio teksto.	A1. Tyrinėja ST ir NT struktūrą, kanoną, žanrus, skiria ST ir NT pagrindinius pasakojimus bei jų žanrus.	A1. Įvertina Biblijos reikšmę įvardija žodinę bei dvasinę prasmes ir paaškina istorinį kontekstą.	A1. Paaškina sąsajas tarp Senojo ir Naujojo Testamento. Nusako Biblijos reikšmę Bažnyčios gyvenime.
--	---	--	---	--

A.2. Skaito ir interpretuoja Šventąjį Raštą

A2. Skaito nurodytą biblinį tekstą ir jį atpasakoja.	A2. Suranda biblinį tekstą pagal nuorodą. Perskaitytą pasakojimą lygina su gyvenimu.	A2. Paaškina biblinį tekstą kaip kultūrinį paveldą, randa aktualius pavyzdžius asmeninėje patirtyje.	A2. Skaitydamas biblinius tekstus juos sieja su istoriniu teksto kontekstu, atpažįsta jų aktualumą, sieja su asmenine patirtimi.	A2. Analizuoja ir interpretuoja biblinius tekstus kitų literatūros tekstų kontekste. Palygina biblinės kultūros skirtumus gretinant su savąja.
--	---	--	--	---

A.3. Nagrinėja Biblijos pasakojimą

A3. Žino ir papasakoja kelias biblines istorijas. Atpažįsta pagrindinius Išganymo istorijos įvykius.	A3. Papasakoja ir pavaizduoja raktines biblines istorijas ir paaškina jų prasmę.	A3. Skiria Senojo ir Naujojo Testamento istorijas, paaškina jų sąsajas. Lygina evangelinius tekstus, žino Jėzaus mokymo turinį.	A3. Pagrindinius Biblijos pasakojimo epizodus perteikia įvairiais būdais. Žino biblinius simbolius, vardus, įvykius.	A3. Pažįsta biblinę kultūrą. Identifikuoja biblinius simbolius, vardus, reiškinius aplinkoje, mene, literatūroje
--	--	--	--	--

B. Tikėjimo turinio pažinimas

B.1. Išplėtoja Jėzaus kaip Atpirkėjo misijos sampratą

1-2	3-4	5-6	7-8	9-10
B1. Pristato svarbiausius Jėzaus gyvenimo įvykius.	B1. Įvardija Jėzaus dieviškumo ir žmogiškumo savybes.	B1. Papasakoja Jėzaus gyvenimo istoriją ir supranta jo misiją.	B1. Ižvelgia ir supranta savo gyvenimo ir Išganymo istorijos sąsajas.	B1. Sieja Iškūnijimo ir Išganymo slėpinį su Biblija. Kritiškai vertina informaciją apie

				Jėzaus asmenį ir misiją.
B.2. Paaiškina trejybinio Dievo slėpinį				
B2. Žino, apibūdina kas yra Dievas Kūrėjas. Skiria Dievo ir žmogaus kūrinis.	B2. Kelia klausimus apie pasaulio atsiradimo biblinį ir mokslinį aiškinimą.	B2. Paaiškina Dievo apsireiškimą ir veikimą per Švenčiausiąją Trejybę. Sugretina/ įvardina, kaip veikia Švenčiausios Trejybės asmenys.	B2. Išplėtoja Švenčiausios Trejybės sampratą per Šventosios Dvasios pažinimą ir jos dovanų pritaikymą gyvenime.	B2. Paaiškina ir pagrindžia Švenčiausios Trejybės asmenų skirtingumą ir vaidmenis. Atpažįsta klaidingus Dievo įvaizdžius, jų atsiradimo priežastis ir pasekmes.
B3. Apibūdina žmogų, kaip gebantį pažinti Dievą ir turėti santykį su juo				
B3. Žino ir supranta, kad pasaulis pažįstamas ne tik penkiaais pojūčiais ir protu, bet ir tikėjimu. Suvokia ir pripažįsta savo unikalumą.	B3. Tyrinėja, kodėl žmonės tiki į Dievą. Nurodo ir kritiškai vertina netikėjimo priežastis.	B3. Paaiškina tikėjimą, kaip santykį tarp Dievo ir žmogaus. Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus gyvenime.	B3. Atpažįsta Dievo veikimą istoriniuose įvykiuose ir asmens gyvenime.	B3. Vertina tikėjimo vaidmenį žmogaus gyvenime ir randa tikėjimo pavyzdžių.
B.4. Apibūdina skirtingas religijas ir jas gerbia				
B4. Atpažįsta žmonių skirtingumus ir juos gerbia.	B4. Atpažįsta ir įvardija tikėjimo skirtumus ir juos gerbia, žino religinius simbolius. Identifikuoja savo religiją kitų religijų kontekste.	B4. Identifikuoja didžiąsias pasaulio religijas, jas klasifikuoja. Atpažįsta kitų religijų simbolius ir juos paaiškina.	B4. Atpažįsta ir apibūdina savo krikščioniškąjį tapatumą. Lygina krikščioniškų konfesijų tikėjimo raišką su katalikų tikėjimu.	B4. Apibrėžia ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas. Orientuojasi tarpreliginio dialogo ir ekumenizmo raidoje.
C. Bažnyčia ir liturgija				
C.1. Apibrėžia Bažnyčią kaip Dievo tautą				
C1. Skiria, kad bažnyčia yra	C1. Paaiškina, kad Bažnyčia yra tikėjimą išpažįstanti	C1. Pristato Bažnyčios, kaip keliaujančios Dievo tautos atsiradimo	C1. Žino ir paaiškina Bažnyčios misiją ir vaidmenį visuomenėje,	C1. Interpretuoja Bažnyčios istorijos įvykius.

<p>bendruomenė ir pastatas.</p> <p>Supranta bendruomenės svarbą.</p>	<p>ir švenčianti bendruomenė.</p>	<p>istoriją ir jos tarnavimo misiją.</p>	<p>suranda galimybes dalyvauti Bažnyčios gyvenime.</p>	<p>Aptaria Bažnyčios istorinę ir kultūrinę raidą</p>
C.2. Analizuoja liturgiją, geba joje dalyvauti				
<p>C2. Skiria bažnyčios aplinką nuo kitų.</p> <p>Padedamas suaugusiųjų tinkamai elgiasi bažnyčioje.</p>	<p>C2. Žino pagrindinius liturginius simbolius ir veiksmus, geba juos atlikti.</p>	<p>C2. Supranta ir paaiškina liturginį laiką.</p>	<p>C2. Atpažįsta ir interpretuoja liturgijos kalbą: spalvas, simbolius, meninę raišką.</p> <p>Įvardija šventes, paaiškina pagrindinių švenčių esmę.</p>	<p>C2 Analizuoja ir pagarbiai vertina liturgiją ir nurodo įsitraukimo galimybes.</p>
C.3 Įvardija ir apibūdina sakramentus, kaip Dievo malonės ženklus				
<p>C3. Žino savo vardo reikšmę ir papasakoja, kaip tampama krikščioniu.</p> <p>Pristato savo krikšto vardo šventąjį globėją.</p>	<p>C3. Susieja sakramentus su Jėzaus dovanojamomis malonėmis ir jo gyvenimo įvykiais.</p>	<p>C3. Žino sakramentų prasmes ir pagrindinius simbolius.</p> <p>Juos pristato pasitelkęs įvairias raiškos priemones ir formas.</p>	<p>C3. Atskleidžia Bažnyčios kaip sakramentų teikėjos misiją.</p>	<p>C3. Apibrėžia sakramentinio gyvenimo požymius, gaunamas malones</p> <p>ir sieja jas su žmogaus gyvenimo etapais.</p>
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas				
D1 Analizuoja žmogaus santykio su Dievu dinamiką				
<p>D1. Suformuluoja prašymo, dėkojimo, atsiprašymo ir užtarimo maldas.</p>	<p>D1. Apibūdina maldos paskirtį, formas ir būdus, nusako pagrindines laikysenas.</p>	<p>D1. Paaiškina maldos reikšmę asmens ir bendruomenės gyvenime.</p> <p>Suranda maldos pavyzdžių Šv. Rašte.</p>	<p>D1. Įvertina maldos svarbą Išganymo istorijoje, analizuoja maldos pavyzdžius Biblijoje ir Bažnyčios Tradicijoje.</p>	<p>D1. Analizuoja Dievo veikimo ir globos ženklus, apmąsto asmeninės ir bendruomeninės maldos svarbą.</p>
D2 Aptaria gyvenimo Kristuje būdus ir geba juos pasirinkti				

D2. Paaiškina tylos poreikį bei svarbą. Susikuria tylos sąlygas.	D2. Atpažįsta dvasinio gyvenimo trukdžius. Paaiškina, koks turėtų būti krikščionio gyvenimas.	D2. Nusako tikėjimo ir darbų vienovės svarbą.	D2. Analizuoja tikėjimo kelionės ir dvasinio augimo būdus.	D2. Išplėtoja atsivertimo tipologijos sampratą. Apibrėžia ir įvertina dvasinio gyvenimo svarbą asmens tobulėjimui.
D3 Pagrindžia krikščionio pašaukimą šventumui				
D3. Papasakoja šventojo gyvenimus ir paaiškina, kodėl jis vadinamas Dievo draugu.	D3. Paaiškina ypatingą Švč. Mergelės Marijos vaidmenį Išganymo istorijoje. Žino gerus darbus kūnui ir sielai ir juos paaiškina.	D3. Pateikia herojiškų tikėjimo pavyzdžių ir paaiškina jų reikšmę. Analizuoja, kaip sudėtingose situacijose tikėjimas į Dievą padeda rasti sprendimus.	D3. Pristato šventųjų ar tikėjimo herojų pavyzdžius. Atpažįsta šventuosiuose Jėzaus paveikslą ir gali tai interpretuoti.	D3. Paaiškina, koks yra krikščionio pašaukimas. Ieško galimybių atsiliiepti į savo pašaukimą. Suvokia Bažnyčios misijos universalumą pasaulyje.
E. Moralė/etika: žmogus ir pasaulis				
E.1 Apibrėžia žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą				
E1. Žino, kad gyvybė yra šventa ir neliečiama Dievo dovana.	E1. Atpažįsta Dievo rūpestį žmogumi bibliniuose tekstuose ir gyvenimiškose situacijose.	E1. Pateikia pavyzdžius, kur pažeidžiamas gyvybės neliečiamumas.	E1. Kuria strategijas, kaip išsaugoti gyvybės neliečiamumą. Rodo pagarbą asmenims iš skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių.	E1. Apibrėžia pagrindinius bioetikos principus. Analizuoja ir apibendrina moralines dilemas.
E. 2. Pagrindžia kūno šventumo sampratą (kūno teologija)				
E2. Apibūdina žmogaus, kaip Dievo kūrinio, savybes ir kuo jis skiriasi nuo kitų kūrinių.	E2. Paaiškina, kodėl penki kūno pojūčiai yra Dievo dovana.	E2. Vertina sveikatą kaip vieną iš esminių vertybių, lemiančių asmens aktyvumą dalyvaujant Dievo plane.	E2. Įvardija sprendimų priėmimo ir elgesio su savo kūnu pasekmes.	E2. Generuoja įvairias, krikščionišku mokymu grįstas, idėjas savitvardos ir valios ugdymo srityje.
E. 3. Priima sprendimus atsižvelgdamas į kūrinijos integralumą ir ekologinę etiką				
E3. Apibūdina kūriniją kaip Dievo dovaną, kodėl svarbu ją saugoti.	E3. Nusako krikščionišką požiūrį į save, aplinką, gamtą, įvardija žmogaus poveikį gamtai.	E3. Supranta krikščionišką atsakomybę už kūriniją, prisideda prie darnios	E3. Remiantis įvairiais šaltiniais, tikėjimo ir gyvenimo pavyzdžiais, sukuria veiksmų planą, sprendžiant	E3. Apibūdina globalizacijos ir vartotojiškumo sampratą, iš to kylančias problemas,

		ekologinės aplinkos kūrimo.	integralios ekologijos problemas.	ieško sprendimo būdų. Renkasi nevertotojišką laikyseną. Žino ir vadovaujasi tvarumo principais.
E.4 Analizuoja ir paaškina socialinį Bažnyčios mokymą				
E4. Aptaria pagalbos būdus artimiausioje aplinkoje.	E4. Pripažįsta kiekvieno žmogaus poreikius, žino pagalbos būdus ir juos taiko.	E4. Pateikia gailestingumo pavyzdžių iš Šventojo Rašto, šventųjų, savo gyvenimo. Dalyvauja socialinėje - pilietinėje veikloje.	E4. Apibūdina pagrindinius socialinio Bažnyčios mokymo principus ir juos pagrindžia.	E4. Taiko Bažnyčios socialinio mokymo principus, atsakingai naudodamasis žiniasklaida ir dalyvaudamas savanoriškoje veikloje.

6. Mokymosi turinys

6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei

6.1.1 1 klasė

A1 Šventasis Raštas – ypatinga knyga

- Kuo skiriasi Biblija nuo kitų knygų? (Turinio svarba, pagarbus elgesys)
- Kaip Dievas kalba Biblijoje? (Dievo žodis, Dievas kalba savo žmonėms)
- Kodėl Biblija paausuota? (Biblijos išskirtinumas)
- Ar širdis turi ausis? (Kaip klausyti Dievo žodžio)

A3 Dievas dovanoja mums pasaulį ir juo rūpinasi

- Kodėl žmonės nusigręžė nuo Dievo? (Pradžios knygos pasakojimas)
- Kokia pirmųjų žmonių nuodėmė? (Neklusnumas, puikybė, atsiskyrimas nuo Dievo)
- Ar Dievas laikosi savo pažadų? (Pažadas atsiųsti Gelbėtoją, Jėzaus gimimas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblija, Šventasis Raštas, Dievo Žodis.

B1 Kalėdų žinia

- Ar Jėzus gimė gimdymo namuose? (Jėzaus gimimo aplinkybės, vieta)
- Ką žinome apie Jėzaus šeimą? (Šv. Šeima - Juozapas, Marija)

B1 Susitikimas su Jėzumi

- Kiek geriausių draugų turėjo Jėzus? (Apaštalai, pirmųjų mokinių pašaukimas)
- Ar galėčiau tiesiai paklausti Jėzaus? (Jėzus ir vaikai).
- Kaip draugai padeda ateiti pas Jėzų? (Ligonio draugų pastangos atnešti jį pas Jėzų).

B1 Velykų paslaptis

- Kuo skiriasi atsikelti ir prisikelti? (Jėzus gyvas. Mirtis ir prisikėlimas)
- Kaip švenčiame Velykas? (Šv. Velykų šventės prasmė ir šventimas)

B2 Dievas yra Kūrėjas ir mane kviečia kurti.

- Kas yra kūrėjas ir kūrinys? (Dievo kūryba ir žmogaus kūryba)
- Ar aš galiu sukurti boružę? (Dievas gyvybės davėjas, žmogus gyvybės įkvėpti negali)
- Kaip viskas atsirado? (Pasakojimo skaitymas ir suvokimas, Pr 1,1 - 2,4)
- Kodėl Dievas viską sukūrė? (Apie Dievą, kuris viską daro iš meilės, „ir tai buvo gera“)
- Ar Dievas sukūrė dinosaurus? (Pasakojimas apie Sukūrimą Pr 1, 20-24)

B4 Esame skirtingi

- Kas atsitiktų, jeigu visi būtume vienodi? (Išoriniai ir vidiniai skirtumai)
- Kaip susidraugaučiau su kitokiu? (Pagarba ir kitokio asmens priėmimas)
- Kuri kūno dalis yra reikalingiausia? (Nors skirtingi, bet vieni kitiems reikalingi)
- Ar įmanoma nusipirkti talentą? (Talentai, gabumai, palyginimas apie talentus)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dievo Karalystė, laiminimas, Dievas visagalis, Kūrėjas, kūrinys, talentas, tolerancija, kūnas ir siela

C1 Bažnyčia ir bažnyčia

- Kas būtų, jeigu pasaulyje aš būčiau vienas? (Draugų, šeimos, klasės, bendruomenės svarba. Ką reiškia žodis bendruomenė?)
- Kaip rašome žodį „bažnyčia“? („Bažnyčia“ – bendruomenė ir „bažnyčia“ - pastatas)
- Kaip vadinasi žmonių grupė, kuri renkasi į artimiausią bažnyčią? (Parapijos sąvoka, susipažinimas su savo parapija)
- Kas dirba bažnyčioje? (Kunigas, klebonas, katechetas/katechetė, vargoninkas/vargoninkė, patarnautojas/ patarnautoja, choristai ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bažnyčia, bažnyčia, bendruomenė, kryžiaus ženklas, krikštas, krikščionis, parapija, kunigas, klebonas, katechetas/katechetė, vargoninkas/vargoninkė, patarnautojas/patarnautoja, choristai.)

D1 Prašymo, dėkojimo, užtarimo malda

Ar visko galiu prašyti Dievą? (Maldos laikysena, kaip suformuluoti malda, prašymas sau ir kitiems reikalingos pagalbos ir pan.)

Kaip galiu melstis namuose? (Malda ryte, vakare, prie stalo, maldos kampelis, malda šeimoje)

Ar Dievas girdi visų maldas? (Užtarimo malda)

D2 Susitikimas su Jėzumi tyloje

Kodėl Dievas kalba tyliai? (Mažojo Samuelio malda, širdies malda, įsiklausymas)

Kaip nusiraminti maldai? (Nutyla kūnas, jausmai, vaizduotės panaudojimas maldai, fizinė laikysena)

Sąvokos, simboliai, vardai: Prašymo malda, dėkojimo malda, užtarimo malda, maldos kampelis, maldos laikysena)

E1 Gyvybė neliečiama

Kokia gyvenimo dovana yra pati brangiausia? (Gyvybės vertė, pagarba savo ir kito gyvybei)

E2 Žmogus - unikalus Dievo kūrinys

Kodėl aš esu? (Dievas pažįsta, myli, nori mums laimės)

Kuo žmogus skiriasi nuo kitų būtybių, kurias sukūrė Dievas? (Žmogus pažįsta Kūrėją, mąsto, myli, gali laisvai pasirinkti, kurti)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gyvybė, gailestingumo darbas, kūrinija, pareiga, atsakomybė.

6.1.2 2 klasė

A2 Kalėdų žinia Biblijoje

Kaip evangelistai kalba apie Jėzaus gimimą? (Pasirinkti vieną iš evangelinių tekstų)

A2 Velykų paslaptis Biblijoje

Kokie yra Prisikėlimo ženklai? (Nuristas akmuo, tuščias kapas, angelas, drobulės.)

Kaip evangelistai kalba apie Prisikėlimą? (Prisikėlimo naratyvas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblija, Šventasis Raštas, Dievo Žodis, Juozapas, Marija, Šventoji Šeima, Velykos, Prisikėlimas, Nukryžiuotasis, Jeruzalė, Galilėja, Nazaretas, Betliejus, nuodėmė, Dievo pažadas, Gelbėtojas

B 3 Aš - Dievo vaikas

Ar angelai turi atostogas? (Angelai, Dievo globa žmogui)

Ar yra kitas toks pat kaip aš? (Kiekvieno asmens unikalumas, žmogus kūniškas ir dvasinis)

B3 Žinojimas ir tikėjimas

Ar mokslininkai viską žino? (Kas yra mokslas ir kas yra tikėjimas)

Ką daryti, kad pažintum Dievą? (Dievas pažįstamas protu ir tikėjimu)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dievas visagalis, Kūrėjas, kūrinys, kūnas ir siela.

C2 Bažnyčia - išskirtinė vieta

Kuo bažnyčia skiriasi nuo prekybos centro? (Bažnyčia, kaip sakralus pastatas, maldos namai)

Ar bažnyčioje yra kokios nors taisyklės? (Elgesys bažnyčioje)

Ką žmonės veikia bažnyčioje? (Liturginė malda ir asmeninė malda)

Kiek žemėje yra bažnyčių? (katedra, bažnyčia, koplyčia, jų įvairumas)

Kas panašu visose bažnyčiose? (Altorius, kryžius, tabernakulis, vargonai, sostas, ambona ir t.t.)

C3 Aš - krikščionis

Kokia tavo vardo istorija? (Vardo reikšmė, šventieji globėjai)

Kodėl Jėzaus vardas yra visų svarbiausias? (Pagarbus Dievo vardo tarimas)

Kaip Kristus gyvena tarp mūsų? (Tikinčiųjų bendruomenė, sakramentai, kaip susitikimo su Dievu vietos, pvz, krikštas ir Eucharistija)

Kas yra bendro tarp kryžiaus, krikšto ir krikščionio? (Kryžiaus ženklas, krikšto sakramentas, per krikštą tampama krikščioniu, vienija Jėzus Kristus)

Sąvokos, simboliai, vardai: Velykų žvakė, Bažnyčia, bažnyčia, bendruomenė, kryžiaus ženklas, krikštas, krikščionis, Jėzus, Kristus, Emanuelis, altorius, parapija, kunigas.

D3 Šventieji - Dievo draugai

Ką angelas pasakė Mergelei Marijai? (Angelo pasveikinimo Marijai malda)

Kodėl kai kurie žmonės paveiksluose vaizduojami su lanku virš galvos? (Šventųjų vaizdavimas)

Kiek yra šventųjų? (Pažintis su šventaisiais, Visų Šventųjų šventė, *pasirinktinai*: Fatimos šventieji, šv. Bernadeta Subiru ir kt.)

Kaip susidraugauti su Jėzumi? (Skaityti, žiūrėti, kalbėtis...)

Ar Jėzus supranta, kaip aš jaučiuosi? (Jausmų, minčių atpažinimas ir įvardijimas)

Kuo geras skiriasi nuo švento? (Šventojo apibrėžimas, artumas Dievui)

Kaip tapti šventuoju? Ar šiais laikais būna šventųjų? (*pasirinktinai*: Dievo tarnaitė Antuanetė Meo (Antonietta Meo), Šv. Dominykas Savio ir kt.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Aureolė, draugystė su Dievu, šventasis, Visų Šventųjų šventė, Fatimos šventieji, šv. Bernadeta Subiru, Dievo tarnaitė Antuanetė Meo (Antonietta Meo), Šv. Dominykas Savio.

E3 Esu pakviestas gėrėtis ir saugoti gamtą

Kodėl yra sakoma „gamta - visų namai“? (Gamta - Dievo kūrinija)

Ar Dievas ir man patikėjo rūpintis pasauliu? (Žmogaus atsakomybė už gamtą ir žmogų, būdai gamtai saugoti)

E4 Aš galiu padėti

Ką gali mano mažos rankutės? (2-3 gailestingumo darbai kūnui pasirinktinai)

Ką gali mano maža širdelė? (2-3 gailestingumo darbai sielai pasirinktinai)

Ar lengva dalintis? (Dalinimosi džiaugsmas, Duonos padauginimas)

Ar sunku padaryti vieną gerą darbą per dieną? (Pareiga, atsakomybė šeimoje, mokykloje)

Sąvokos, simboliai, vardai: Gyvybė, gailestingumo darbas, kūrinija, pareiga, atsakomybė.

6.1.3 3 klasė

A1 Nuo pasakojimo iki Biblijos kanono.

Kiek papiruso lapų reikia Biblijai užrašyti? (Biblijos užrašymo būdai)

Kaip iš kartos į kartą buvo perduodami Šventojo Rašto tekstai? (Sakytinė ir rašytinė tradicijos)

Ar pats Dievas parašė Bibliją? (Dievo įkvėpti autoriai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Kanonas, papirusas, rankraštis.

B1 Jėzus žmogus ir Dievas

Ar „nazarietis“ yra tas pats kaip „kaunietis“? (Žodžio „nazarietis“ reikšmė, Jėzaus kilmė)

Ar Jėzus dėvėjo džinsus? (Jėzaus žmogiškumas: savybės ir aplinka)

Ar „Kristus“ yra Jėzaus pavardė? (Žodžio „Kristus“ reikšmė)

Kas yra Dievo Sūnus? (Jėzaus dieviškumas ir sūnystė, Jėzaus Krikštas)

Ką gali padaryti Jėzus, bet negali padaryti žmogus? (Jėzaus dieviškumas: stebuklai, demonų išvaymas)

Ar Jėzus galėjo supykėti? Dėl ko Jėzus verkė? (Jėzaus žmogiškumas: kūniška tapatybė, emocijos ir jausmai)

Kodėl krikščionys į Jėzų kreipiasi „Viešpatie“? (Audros nutildymas, Jėzaus dieviškumas, titulai, atsimainymas, mokymas, dieviška galia)

B3 Tikėjimo grožis

Ar lengva draugauti su Jėzumi? (Draugystė su Jėzumi valingas įsipareigojimas. Kodėl žmonės netiki: neturėjo galimybės pažinti Dievo, blogos patirtys, autoriteto nepritrimas, paviršutiniškai pažįsta savo tikėjimą, baimė keistis ir t.t.)

Ką pasakyčiau netikinčiam draugui apie savo tikėjimą? (Vidinis troškimas, tikėjimo perdavimas šeimoje, kūrinių didingumas, tikėjimo liudytojai, asmeninės patirtys)

Sąvokos, simboliai, vardai: Dieviškumas, žmogiškumas, Viešpats, Mesijas.

C1 Bažnyčia - švenčianti bendruomenė

Ką veikti bažnyčioje? (asmeninės tikėjimo ir maldos patirtys, bendruomenė, tarnystės galimybės dalyvavimas liturgijoje: atidžiai klausytis, melstis, giedoti ir t.t.)

C2 Liturginės laikysenos ir simboliai

Kaip atsirado sekmadienis? (Septintą dieną Dievas ilsėjosi, Kristaus Prisikėlimas)

Ar skiriasi gimtadienio šventė nuo Šv. Mišių? (Šv. Mišių prasmė, liturgijos pagrindinės dalys)

Kaip turi elgtis, kai pasaulio Viešpats šv. Mišiose ateina pas mane? (Pagarbus elgesys šv.

Mišiose, laikysenos, gestai, besimeldžianti širdis ir lūpos)

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Mišios, Eucharistija, Viešpaties diena, Dievo Žodžio stalas Žodžio liturgija, Aukos liturgija

D1 Maldos formos, būdai ir laikysenos

Kaip su Dievu tiesiogiai susisiekti ir pasikalbėti? (Tyli malda, kaip draugas kalba draugui, dienos peržvalga)

Dieve, ką sakai?! (Kaip išgirsti Dievą: artimųjų pagalba, žodžiai, gamta, muzika, žvilgsnis, Šventojo Rašto žodžiai, tyła, buvimas bažnyčioje, kunigo pamokymai ir t.t.)

Ar galima su Dievu kalbėtis trumpais sakiniais? (Trumpos maldos: Padėk man! Ačiū tau, Viešpatie! Viešpatie palaimink mane! Jėzau tu man reikalingas! Kur tu? Man taip liūdna! O Dieve, kaip gražu! Jausmai ir emocijos maldoje)

Kokia kalba kalbama Bažnyčioje? (liturginė Bažnyčios bendruomenės kalba)

Ar visko galima Dievą prašyti? (Geros ir negeros maldos intencijos)

Ar galima melstis gulint? (Kūno laikysena išreiškia maldą ir padeda jai susikaupti)

Ar Dievą galiu vadinti „tėčiu“? (Tėve mūsų malda, Jėzaus išmokyta malda, prašymai maldoje)

D3 Švč. Mergelė Marija – ypatingas asmuo

Kodėl maldoje kreipiamės į Mariją? (Marija – Dievo ir Bažnyčios Motina. Marijos kultas.)

Kokią giesmę giedojo Marija? (Magnifikat)

Kodėl Marija vadinama „Rožinio Karaliene“? (Rožinio malda, misijų rožinis, rožinio slėpiniai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Mergelė Marija, rožinis, maldos būdai, intencija.

E2 Dievas leidžia pažinti pasaulį

Kokias dovanas esame gavę iš Dievo? (Pasaulį pažįstame per pojūčius, Bartimiejaus išgydymas Mk 10,46-52)

Ar yra šeštasis pojūtis? (Vidiniai troškimai, Dievo ilgesys, sąžinė, vidujiškumas, Jėzus ir samarietė Jn 4,7-15)

E4 Kaip gyvena Dievo vaikai?

Kodėl palaimingiau duoti nei imti? (Aukso taisyklė, pagalba tėvams, draugams, meilės įsakymas Jn 15,12)

Ar pastebiu kito skausmą? (Atidumas, paguoda šalia esančiam)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bartimiejus, Lozorius, raupsuotasis, gailestingumas, kūrinija, saikingumas, dorybė, ekologiniai iššūkiai, gailestingumo darbai kūnui, gailestingumo darbai sielai)

6.1.4 4 klasė

A2 Ką Šventasis Raštas man šiandien sako?

Ar įmanoma nulaužti Biblijos kodą? (Mokymasis skaityti Bibliją pagal pateiktas nuorodas)

Ar galima iškepti pyragą pagal Bibliją? (Suranda žodžius pagal nuorodą)

Ar įmanoma pabėgti nuo Dievo? (Jonos istorija Jon 1 - 4)

Ar ūgis trukdo pamatyti Jėzų? (Zachiejaus istorija Lk 19,1-10)

„Kratas iš jų įvykdė Tėvo valią?“ (Apie klusnumą, žodžio ir veiksmo dermę)

A3 Tikėjimo protėviai ir karaliai Šventajame Rašte

Ar verta pasitikėti Dievu? (Abraomas, Izaokas - išėjimas, Izaoko auka)

Kiek kainuoja dubenėlis sriubos? (Ezavas ir Jokūbas, pirmgimystė Biblijoje, žmogaus vertė)

Ar paskutinis gali būti pirmas? (Juozapas, brolių išdavystė)

Į kokį žygi Dievas pakvietė Mozę? (Pašaukimas, išėjimas iš Egipto, kelionė per dykumą)

Kas akmeniu užmušė milžiną? (Dovydo pašaukimas ir stiprybė)

Kodėl sakome: „Išmintingas, kaip Saliamonas“? (Saliamonas, išminties vertybė)

Sąvokos, simboliai, vardai: Kanonas, papirusas, rankraštis, pirmgimystė Biblijoje, auka, aukojimas, karalius ir pranašas Biblijoje, Dovydo žvaigždė, Išėjimas, Sandora, Možė, Egiptas.

B2 Mokslo ir tikėjimo aiškinimas apie pasaulio atsiradimą.

Kaip atsirado pasaulis? (Pokalbis tarp mokslo ir Biblijos - aiškinimas, pasaulio sukūrimo scenos mene)

B4 Pažintis su kitomis religijomis. Kristaus suburti

Kodėl ne ant visų maldos namų yra kryžius? (Religijų įvairovė, skirtumai, maldos namai, simboliai, pagarba)

Kas vienija visus krikščionis? (Tikėjimas į Jėzų Kristų)

Ar visi krikščionys yra katalikai? (Skirtingos krikščioniškos konfesijos)

Ar aš turiu klausyti popiežiaus? (Ką reiškia būti kataliku?)

Sąvokos, simboliai, vardai: Katalikas, religija, bažnyčia, cerkvė, sinagoga, mečetė, kenesa, pagoda, religija, konfesija, krikščionis, katalikas, popiežius.

C3 Jėzus ir sakramentai

Kas yra malonė, ar malonė - tai, kas malonu? (Dievo malonės samprata)

Per kokius ženklus Dievas duoda savo malones? (Septyni sakramentai, jų prasmė)

Ar visi sakramentai yra reikalingi? (Sakramentai skirtinguose gyvenimo etapuose)

Kaip Jėzus tampa duona ir vynu? (Šv. Mišių dalys)

Ar iš šv. Mišių išeinu sotus? (Eucharistijos sakramentas, Komunija, bendrystė su Jėzumi)

Kaip išdrįsti eiti išpažinties? (Susitikimas su pačiu Dievu per kunigą, išpažinties prasmė ir eiga, atgailos sakramentas)

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Mišios, Eucharistija, Krikštas, Sutvirtinimas, Švč. Sakramentas, Sutaikinimas, Atgaila, Ligoninių patepimas, Šventimai, Santuoka, kunigas, vyskupas, klebonas, malonė, Viešpaties diena, Dievo Žodžio stalas Žodžio liturgija, Aukos liturgija

D2 Dvasinio gyvenimo priešai

Ką daryti jeigu susvyruoja tikėjimas? (Pokalbis su tikinčiu žmogumi, malda, skaityti knygas apie tikėjimą)

Ką reiškia pagunda? (Gundymai, kaip jiems pasipriešinti, Jėzaus gundymas)

D2 Krikščionio gyvenimas

Ką reiškia garbinti Dievą? (Švč. Sakramento pagarbinimas, malda prieš Švenčiausiąjį Sakramentą, Šv. Tarcizijaus pavyzdys)

Ką reiškia: tikėjimas be darbų – miręs? (Krikščionio pašaukimas tarnystei, darbas kaip malda ir malda darbuose)

D3 Geri darbai kūnui ir sielai (šventieji - kaip iliustracija pasirinktinai)

Ar duoti pinigėlių elgetai? (Išalkusį pavalgydinti, ištroškusį pagirdyti)

Ar karalaitis gali keistis apdaru su elgeta? (Vargšą aprengti, *pasirinktinai*: šv. Kazimieras)

Ką reiškia posakis: „Svečias į namus – Dievas į namus“? (Keleivį priglausti, *pasirinktinai* šv. Benediktas)

Ar žmogus gali numirti už kitą žmogų? (Kalinį sušelpiti, *pasirinktinai*: šv. Maksimilijonas Marija Kolbė)

Kas be gydytojų ir vaistų dar gali padėti ligoje? (Ligonį aplankyti, *pasirinktinai*: pal. Jurgis Matulaitis, iniciatyva „Raudonos nosys“, „Niekieno vaikai“)

Kas nuo mirties išgelbėjo šv. Roką? (Mirusį palaidoti, pagarba žmogaus kūnui, *pasirinktinai*: šv. Rokas, jo vaizdavimas mene, rokitai vienuoliai Lietuvoje maro metu)

Ar mokytas žmogus gali pakeisti pasaulį? (Nemokantį pamokyti, *pasirinktinai*: šv. Marija Eugenija ir jos svajonė suteikti vaikams išsilavinimą, kad jie paskui pasaulį padarytų geresniu)

Kaip galiu žinoti, kad elgiuosi teisingai? (abejojančiam patarti)

Ar galiu pasikeisti? (Pikta darantį sudrausti, *pasirinktinai*: šv. Jonas Bosko)

Ar kalėjime galima būti laisvu? (Ižeidimus atleisti, nuoskaudas nukęsti, *pasirinktinai*: pal. Teofilius Matulionis, jo laiškas dukterėčiai Marytei, dovana ir parašas „laisvas kalinys“)

Ar įmanoma matyti Jėzų ir būti suprastu? (Nuoskaudas nukęsti, *pasirinktinai*: šv. Faustina, joks teptukas negali atvaizduoti Dievo grožio.)

Ar gali būti paprastas šventojo gyvenimas? (Melstis už gyvus ir mirusius, *pasirinktinai*: Šv. Teresėlė)

Kodėl Marija vadinama „Gailestingumo motina“? (Pagimdė, Jėzų, kuris yra gailestingumas, Marija užtaria žmoniją varguose)

Sąvokos, simboliai, vardai: Geri darbai kūnui, geri darbai sielai, šv. Motina Teresė, šv.

Kazimieras, šv. Benediktas, šv. Maksimilijonas, Marija Kolbė, pal. Jurgis Matulaitis, šv. Rokas, šv.

Marija Eugenija, Šv. Ignacas, šv. Jonas Bosko, pal. Teofilius Matulionis, šv. Faustina, Šv. Teresėlė, Švenčiausias Sakramentas, pagunda,

E1 Dievas rūpinasi žmogumi ir dovanoja gyvenimą

Kaip Dievas manimi rūpinasi? (Pasitikėjimas Dievo Apvaizda, Dievo rūpestis manimi kasdienybėje)

Ar Jėzus praėjo pro kenčiantį? (Jėzus gydo *Pasirinktinai*: Dešimt raupsuotųjų, Lozorius prikėlimas)

Ar Jėzus gydo ir šiandien? (Jėzus įgalina kiekvieną padėti silpnesniam/ kenčiančiam)

E3 Atsakomybė už gamtą

Kaip mes privalome elgtis su kūrinija? (Šiandienos ekologiniai iššūkiai ir sprendimai, atsakingas pasirinkimas, saikingumo dorybė, prisitaikymas prie paprastesnio gyvenimo)

Sąvokos, simboliai, vardai: Bartimiejus, Lozorius, raupsuotasis, gailestingumas, kūrinija, saikingumas, dorybė, ekologiniai iššūkiai, gailestingumo darbai kūnui, gailestingumo darbai sielai.

6.2. Mokymosi turinys 5–8 klasė

7.2.1. 5 klasė

A1 Biblija - kaip biblioteka

Kaip atrodė Biblija anksčiau ir dabar? (Pergamentas, papirusas, Biblija vaizduojamajame mene, spausdinta knyga, suskaitmeninta Biblija)

Ar įmanoma perskaityti visas bibliotekos knygas? (Knygų skaičius, Biblijos kalbos)

A2 Patarimai Išminties literatūroje (Patarlių knyga)

Ar Dievas kalbėjo patarlėmis? (Tėvų pamokymai vaikams, išmintis, Pat 5;6;10;13,)

Ko paklaustum išminčiaus? (Apie darbą, Pat 10, 5.; Pat 10. 16.; Pat 12, 24.; Pat 13, 4.

A3 Nuo Senojo Testamento iki Naujojo Testamento

Koks būtų Abraomo ir Jėzaus pokalbis? (Abraomo ir Jėzaus aukos palyginimas)

Kokią navigaciją naudojo Mozė veddamas tautą? (Mozės ir Jėzaus misija, Mozė išveda tautą iš nelaisvės Egipte, Jėzus išvaduoja žmogų iš nuodėmės nelaisvės)

B1 Jėzus pristato save

Ką istorijos mokslas žino apie Jėzų? (istoriniai faktai)

Ką apie Jėzų evangelistai papasakoja daugiau už istorikus? (tikėjimo Jėzus)

Kaip Jėzus save pristato? (Gerasis ganytojas (Jn 10,1-18), avių vartai (Jn 10,1-18), Gyvoji duona, Kelias, tiesa ir gyvenimas ir kt.)

B3 Santykis tarp Dievo ir žmogaus

Ar žmogus ieško Dievo, ar Dievas ieško žmogaus? (Prigimtinis Dievo troškimas, Dievas pasitinka žmogų) *Youcat 7-10*

Ar galima tiltą pastatyti vienoje upės pusėje? (Dievo ir žmogaus bendrystė)

B4 Didžiosios pasaulio religijos.

Kokios yra didžiosios pasaulio religijos? (Judaizmas, krikščionybė, islamas, budizmas, hinduizmas)

C1 Bažnyčia - keliaujanti bendruomenė

Ką veikė apaštalai, kai Jėzaus nebebuvo su jais? (Pirmoji apaštalų bendruomenė (Apd 2,42-47): bendrystė, malada, duonos laužymas, patarnavimai, misija)

Ar sunku skelbti Dievo žodį? (Šv. Paulius, pirmosios misijos, Bažnyčios augimas)

Ar pirmieji krikščionys gyveno katakombose? (Pirmųjų krikščionių persekiojimas, maldos vietos, ištikimybė Kristui)

C2 Liturginių metų ciklas

Kada Bažnyčia švenčia naujuosius metus? (Liturginiai metai, jų pradžia, eilinis laikas, Kalėdų laikas, Velykų laikas)

Kam reikia Bažnyčioje kalendoriaus? (Jėzaus gyvenimo ir Išganymo atspindys liturginiuose metuose)

C3 Sakramentų prasmės ir šventimas

Po kokių ženklų esu gimęs? (Įkrikščioninimo sakramentai: krikštas, Eucharistija ir sutvirtinimas, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

Ar šiais laikais yra tarnų? (Tarnavimo sakramentai: kunigystė, santuoka, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

Ar yra išeitis su Dievu beviltiškoje situacijoje? (Gydymo sakramentai: atgailos, ligonių, sakramentų šventimas, sąlygos ir gaunama malonė)

D1 Malda Šventajame Rašte ir su Šventuoju Raštu

Kaip žmogui ateina į galvą melstis? (Per maldą Dievas dovanoja savo artumą, *Youcat 470*)

Ar nelaimė išmoko melstis? (Malda kritinėse situacijose, Jėzaus malda mirties akivaizdoje Mk 14,36-37)

Ar žmogus gali būti kurčias Dievui? (Vidinė laikysena: „Kalbėk, Viešpatie“, pvz. Samuelio pašaukimas 1 Sam 3,1-10)

Ar malda gali įkyrėti Dievui? (Ištverminga malda, pvz. Abraomo užtarimo malda (Pr 18,16-32)

D2 Dekalogas, kaip gyvenimo gairės

Kodėl Dievui svarbu, kaip aš gyvenu? (Dievas nori mūsų laimės, parodo, kaip tai įmanoma, Dievo įsakymai naudingi, kaip žaidimo taisyklės)

Kokius įsakymus mums davė Dievas? (Dešimt Dievo įsakymų, kaip kelrodis dvasiniame gyvenime ir asmeniniame augime)

Kaip žinoti, ar elgiuosi gerai, ar blogai? (Sąžinė, vidinis balsas)

Nuo ko mus saugo Dievo įsakymai? (Įsakymai, kaip gyvenimo taisyklės, kokie yra dvasiniai pavojai, pagundos)

E1 Rizikingas elgesys

Kas nutinka, kai atsigeriu iš netikro džiaugsmo ir laimės šaltinio? („Šiandien padėjau prieš tavo gyvenimą ir gerovę, mirtį ir pražūtį“ Įst 30,15, žalingi įpročiai ir elgsena, jų pasekmės)

Kur yra tikrosios laimės šaltinis? (Dievas - laimės šaltinis „Aš esu gyvoji duona“)

6.2.1. 6 klasė

A1 Biblija - kaip biblioteka

Nuo poezijos iki detektyvo. (Žanrai, pasakotojai, kontekstas)

A2 Patarimai Išminties literatūroje (Siracido knyga)

Kokį draugą norėčiau turėti? (Draugystė Sir 6,5-17)

Jeigu būčiau prezidentas, aš...?(Sir 10,1-8 vadovavimas, lyderiavimas, atsakomybė už savo šalį)

A3 Evangelijų panašumai ir skirtumai

Kaip Evangelijas pradeda to meto „ekspertai“ ir “žurnalistai”? (Palyginti skirtingų Evangelijų pradžias. Sinoptinės Evangelijos).

Kas įvyko prie stalo vakarieniaujant su Jėzumi? (Eucharistijos įsteigimas Mt 26,26-29; Mk 14,22-25; Lk 22,15-20; 1Kor 11,23-26)

B1 Jėzus pristato save

Kaip Jėzus gali būti ir Dievas, ir žmogus tuo pačiu metu? (Jėzaus žmogiškumas ir dieviškumas, Petro išpažinimas ir Atsimainymas)

Kokia Jėzaus misija žemėje? (Dievo karalystės skelbimas, Išganymas, Atpirkimas)

B2 Švenčiausios Trejybės slėpinys

Ar mes tikime į vieną Dievą ar tris? (Dievas vienas Trijuose asmenyse)

Ar įmanoma žmogaus protu atskleisti, kad Dievas yra Trejybė? (Trejybės samprata, *Youcat* 35-39)

Kokia yra Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios bendrystė? (Švč. Trejybės slėpinio aiškinimas, meilės ryšys, simboliai ir vaizdavimo būdai: trilapis dobilas, A. Rubliovo ikona)

B3 Santykis tarp Dievo ir žmogaus

Kodėl verta pasitikėti Dievu? (Nuo tikėjimo iki pasitikėjimo, besąlygiška Dievo meilė, Petras eina vandeniui)

Ar Jėzus yra tarp mano draugų? („Aš jus draugais vadinu.“ Jn 15,9-17)

B4 Didžiosios pasaulio religijos.

Kodėl yra tiek daug religijų? (Įgimtas Dievo troškimas)

Ar galima garbinti daug dievų? (Monoteizmas, politeizmas)

Kuo tiki kitų religijų atstovai? (Pagrindiniai didžiųjų pasaulio religijų principai)

C1 Bažnyčia - tarnaujanti bendruomenė

Ar krikščionis visada turi padėti? (Bažnyčios tarnavimo misija, diakonija, artimo meilė)

Ar šiais laikais yra riterių? (Bažnyčios karitatyvinės veiklos ir organizacijos, savanorystė, judėjimai, pavyzdžiui: Caritas, Maltos ordinas, Patria, Samariečiai, jaunieji misionieriai ir t.t.)

C2 Liturginių metų ciklas

Ar kunigo mėgstamiausia spalva žalia? (Liturginis eilinis laikas, sekmadieniai, šventųjų minėjimai)

Kaip švenčiame Jėzaus gimtadienį bažnyčioje? (Liturginis Advento ir Kalėdų laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Kodėl bažnyčioje galvas barsto pelenais? (Liturginis Gavėnios laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Kas svarbiau: kiaušinis ar Prisikėlimas? (Liturginis Velykų laikas, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

C3 Sakramentų prasmės ir šventimas

Ar egzistuoja „stalo etiketas“ Bažnyčioje? (apie elgesį Mišiose, liturgija, liturginiai indai, malda, gestai ir t.t.)

D1 Malda Šventajame Rašte ir su Šventuoju Raštu

Ką papasakočiau, jeigu būčiau prie stalo su Jėzumi? (Eucharistijos įsteigimo tekstų supratimas ir/ar meditacija Mt 26,26-29; Mk 14,22-25; Lk 22,15-20; 1Kor 11,23-26 (pasirinktinai)

Kaip Jėzus meldėsi? (dykumoje, nuošalioje vietoje, šventykloje, kreipinys į Tėvą)

D2 Kalno pamokslas, kaip dvasinis kelias

Kokią laimę žada Jėzus? (palaiminimai, Dievo karalystė, Kalno pamokslas Mt 5,3-12) *Youcat jaunimui 284*

Ar Jėzus laimina tik nelaimingus? (tikroji palaiminimų prasmė)

D3 Švč. Mergelė Marija - ypatingas asmuo

Ar galima Mariją sutikti kelyje? (piligrimystė, Aušros vartų Mergelės Marijos paveikslas, Marijos apsišventinimas Šiluvoje, Marijos apsišventinimas Lurde ir t.t.)

Šventieji – „alter Jesus“

Ar šventieji mėgdžiojo Jėzų? (Šventųjų gyvenimas su Jėzumi ir tapimas panašiu iš meilės, *pasirinktinai*: Šv. Pranciškus Asyžietis, Dievo tarnas Karlas Akutis (Carlo Acutis) ir t.t.)

E3 Krikščioniškas požiūris į kūriniją

Kas labiausiai pažeidžia mūsų santykį su savimi pačiu, kitu, gamta ir Dievu? (Nedorybės, ydos: puikybės, gobšumas, noras viešpatauti, turėti, manipuliuoti, išnaudoti ir kt.)

Kodėl krikščionių santykis su gamta ir aplinka yra ypatingas? (Žmogus Kūrėjo bendradarbis, bendrystė tarp visų Dievo kūrinių Pr 1,26-31; 2,15)

E4 Gailestingumo pavyzdžiai Šv. Rašte ir šventųjų gyvenimuose

Ar gailestis ir gailestingumas yra tas pats? (Žodžio „gailestingumas“ prasmė, Dievo gailestingumas Biblijoje. *Pasirinktina*: Gailestingasis samarietis Lk 10,29-37, Beširdis tarnas Mt 18,23-35, Sūnus palaidūnas Lk 15,11-32)

Ar gailestingumo darbams pakviesti tik šventieji? (Gailestingumo darbai artimui *Pasirinktina*: Šv. Motina Teresė, Šv. Vincentas Paulietis,)

„Mylėk ir daryk ką nori“. Šv. Augustinas (Asmeniniai gailestingumo pavyzdžiai)

6.2.3. 7 klasė

A1 Biblijos panorama

Kokį palikimą esi gavęs? (Žodžio „testamentas“ teologinė reikšmė, Senojo ir Naujojo Testamentų parašymo laikotarpiai ir aktualumas).

Koks mokslininko žvilgsnis į Bibliją? (Biblinė geografija, istorija, archeologija)

Ar aš galiu būti Biblijos ekspertas? (Dvasinė Biblijos prasmė, Biblijos, kaip Dievo Žodžio, skaitymas šiandien)

Ar Pirmieji Tėvai suvalgė obuolį? (Senieji ir šiuolaikiniai Biblijos vertimai)

A2 Laiko ženklai Biblijoje

Kokios sąsajos tarp Biblijos ir pasaulio istorijos? (Babilonas, Egiptas, Romos imperija ir t.t.)

Kuo skiriasi biblinis pranašas nuo astrologo/būrėjo? (Pranašo reikšmė ir dabarties įvykių interpretavimas tikėjimo perspektyvoje)

Ką patirčiau keliaudamas kartu su šv. Paulium? (Šv. Pauliaus asmuo, kelionės, patirtys)

Sąvokos, simboliai, vardai: Naujasis Testamentas, Senasis Testamentas, biblinė archeologija, geografija, istorija, bibliniai simboliai, Šv. Jeronimas, A. Rubšys, Lietuvos Biblijos draugija, Septuaginta, Vulgata, hebrajų k., aramėjų k., graikų k., www.biblija.lt

B1 Jėzus dėl manęs

Ar galima būti krikščionimi ir netikėti prisikėlimu? (Dievo išganymo planas, aktualūs prisikėlimo klausimai)

Ar ir mūsų laukia gyvenimas po mirties? (Amžinasis gyvenimas)

B2 Šventoji Dvasia, Jos dovanos ir vaisiai

Kaip veikia Šv. Dvasia? (Per Tėvą ir Sūnų, pavyzdžiai)

Koks yra skirtumas tarp talento ir dvasinės dovanos? (Įgimti gebėjimai, Šv. Dvasios dovanos)

Iš ko atpažįstame, kad veikia Šv. Dvasia? (Šv. Dvasios vaisiai)

Sąvokos, simboliai, vardai: Šv. Dvasios dovanos, vaisiai, Švč. Trejybė, Prisikėlimas, amžinasis gyvenimas, ortodoksai, katalikai, protestantai, Bažnyčios žymės, viena, šventa, visuotinė, apaštališka, konfesijos, pal. Teofilus Matulionis, kardinolas Sigitas Tamkevičius, s. Nijolė Sadūnaitė, Adelė Dirsytė, rūpintojėlis, Šv. Petro įpėdinis.

C2 Šventė - kaip tikėjimo patirtis

Ar bažnyčioje nuplauna kojas? (Velykų tridienio liturgija: Didysis ketvirtadienis, Didysis penktadienis, Didysis šeštadienis, kojų plovimas, kryžiaus kelias, kryžiaus pagarbinimas, velyknaktis, paschalas ir pan.)

Koks paukštis bažnyčioje turi išskirtinę vietą? (Sekminės, liturginiai tekstai ir ženklai, jų prasmės)

Ar Bažnyčia turi gimtadienį? (Sekminės, kaip Bažnyčios bendruomenės gimimo diena)

C2 Liturginių veiksmų prasmės

Kaip mano kūnas ir juslės dalyvauja liturgijoje? (Bažnytinis giedojimas, vizualiniai menai bažnyčioje, smilkalai, gestai ir judesiai ir t.t.)

Kuo skiriasi rožinis nuo perlų vėrinio? (Sakramentalijos: rožinis, škaplierius, kryželiai, medalikėliai, šventas vanduo, šventintos žvakės)

Koks skirtumas tarp raudono siūlo ir škaplierio? (Kur yra prietarai, o kur daiktai primenantys Dievo meilę?)

Sąvokos, simboliai, vardai: Didysis ketvirtadienis, Didysis penktadienis, Didysis Šeštadienis, koju plovimas, kryžiaus kelias, kryžiaus pagarbinimas, velyknaktis, paschalas.

D1 Melstis psalmėmis ir giesmėmis

Kaip meldėsi Biblijos žmonės? (Samuelio, Dovydo, Saliamono, Mortos malda)

Ar galiu Dievui kalbėti poezija? (Malda su psalmėmis, jausmų ir situacijų išraiška, maldos formos)

Giedoti - dvigubai melstis? (Bažnytinis giedojimas, grigališkasis choralas, vienuolynai, akatistas, Valandų liturgija)

D1 Vidinė malda

Ar yra mano širdyje „vidinis kambarėlis“, kuriame galiu melstis? (Vidinė malda, troškimas, asmeninis santykis su Dievu)

Ko man reikia kiekvieną dieną, kad išgyvenčiau? (Septyni prašymai 'Tėve mūsų' maldoje)

D3 Herojiški tikėjimo pavyzdžiai

Kaip apibūdintum gyvenimo prasmę vienu sakiniu? (Herojiški tikėjimo pavyzdžiai, *pasirinktina*: Dievo tarnai: Alfonsas Lipniūnas, Vincentas Borisevičius, Mečislovas Reinys, Adelė Dirsytė, kun. Antanas Mackevičius)

Ar lengva išlikti ištikimam Kristui ribinėse situacijose? (tikėjimo reikšmė ribinėse situacijose, *pasirinktina*: Kryžių kalnas, Rainiai, Kražiai)

Sąvokos, simboliai, vardai. Samuelis, Dovydas, Saliamonas, Morta, Lozorius, Grigališkasis choralas, vienuolynai, Valandų liturgija, Psalmė, akatistas, Kryžių kalnas, Rainiai, Kražiai, Alfonsas Lipniūnas, Adelė Dirsytė, Vincentas Borisevičius, Mečislovas Reinys, Antanas Mackevičius.

E2 Pagarba sau ir kitam

Ką reiškia saugoti gyvybę? (Rūpintis kūno ir dvasios sveikata, gerbti savo ir kitų gyvybę)

Ką reiškia žodžiai „Aš myliu tave“? (Pagarba, atsakomybė, rūpestis)

Mylėti artimą - ar tai išmokstama? (Himnas meilei 1Kor 13,1-13)

Sąvokos, simboliai, vardai: Himnas meilei, savanorystė

6.2.4. 8 klasė

A3 Išganymo istorija Biblijos panoramoje

Kaip Išganymo istoriją papasakotų Nacionalinė geografija? (Dievo Tautos Išganymo istorija, chronologinė seka: protėviai, išėjimas, teisėjai, karaliai, pranašai, tremtis, Jėzus, Bažnyčios gimimas)

Ką Biblijoje suprasti pažodžiui, o ką ne? (Bibliniai simboliai ir perkeltinė reikšmė, pvz. atpirkimo ožys, Babelio bokštas, Sodoma ir Gomora, išmintingas kaip Saliamonas, užmėtyti akmenimis, nusiplauti rankas, iš didelio rašto išėjo iš krašto ir t.t.)

Sąvokos, simboliai, vardai: Biblijos chronologija, protėviai, išėjimas, teisėjai, karaliai, pranašai, tremtis, Jėzus, Bažnyčios gimimas.

B3 Dievas - istorijos Viešpats

Ar Dievas išvaduoja iš vergijos? (Nuo tautos išvadavimo iš nelaisvės iki asmens išvadavimo nuo priklausomybių)

Kur buvo Dievas prie Televizijos bokšto 1991 m.? (Rūpintojėlis, Dievo pagalba beginkliame pasipriešiniame)

Ar gimstama herojumi? (Laisvas žmogaus apsisprendimas už Dievą, pvz. pal. Teofilus Matulionis, kardinolas Sigitas Tamkevičius, s. Nijolė Sadūnaitė, Adelė Dirsytė ir kt.)

B4 Seseriškos bažnyčios

Kodėl mūsų Bažnyčia vadinama Romos Katalikų Bažnyčia? (Bažnyčios žymės: viena, šventa, visuotinė, apaštališka, Šventojo Petro įpėdinio svarba)

Ką reiškia „broliai ir seserys Kristuje“? (Krikščioniškas konfesijas jungiantis tikėjimas į Jėzų Kristų, konfesijos)

Kuo skiriasi ortodoksų ir katalikų tikėjimas? (Istorinės aplinkybės, chronologija, asmenybės, tikėjimo turinys ir praktika)

Kuo skiriasi protestantų ir katalikų tikėjimas? (Istorinės aplinkybės, chronologija, asmenybės, tikėjimo turinys ir praktika)

Sąvokos, simboliai, vardai: ortodoksai, katalikai, protestantai, Bažnyčios žymės, viena, šventa, visuotinė, apaštališka, konfesijos, pal. Teofilus Matulionis, kardinolas Sigitas Tamkevičius, s. Nijolė Sadūnaitė, Adelė Dirsytė, rūpintojėlis, Šv. Petro įpėdinis.

C1 Bažnyčios misija ir vaidmuo pasaulyje.

Kas gali būti popiežiumi? (Hierarchinė Bažnyčios struktūra, vadovavimas Bažnyčiai)

Kodėl Bažnyčia pasisako etiniais klausimais? (Moralinis Bažnyčios autoritetas, prigimtinis dorinis įsakymas)

Kam Dievui reikia Bažnyčios? (bendruomeniška žmogaus prigimtis, Bažnyčia moko ir tarnauja žmogui, švenčiamas tikėjimas)

Kokia mano vieta bendruomenėje? (Katalikiškų organizacijų įvairovė, jų veikla, tikslai, pavyzdžiui, ateitininkai, skautai, parapijos jaunimo grupės ir t.t.)

C3 Bažnyčia – susitikimų su Jėzumi vieta

Iš kur atsirado sakramentai? (Jėzus kaip sakramentas ir sakramentų davėjas, sakramentų kilmė)

Kas gali teikti sakramentus? (Sakramentų teikėjai, sąlygos sakramentams gauti)

Kokia man nauda iš sakramentų? (Dievas dovanoja save sakramentuose, atrandu atleidimą per išpažintį ir Dievo artumą per Komuniją)

C4 Klaidingi įsitikinimai apie sakramentus

Ar ligonių patepimas yra mirties pranašas? (ligonių sakramento tikslas)

Ar kunigas moka saugoti paslaptis? (Išpažinties sakramento paslaptis)

Ar krikštijama dėl geresnės sveikatos? (Kodėl krikštijamas kūdikis)

Ar Komunija ir išpažintis vieną kartą gyvenime? (Išpažintis ir Komunija)

Sąvokos, simboliai, vardai: hierarchinė Bažnyčia, sakramentai.

D2 Tikėjimo kelionės kryptis ir ženklai

Ar Dievas dalyvauja pasirenkant būrelį? (Ižvalga kasdienybėje: rinktis tarp gero ir geresnio, įsiklausyti į patarimus, atpažinti savo polinkius, klausytis širdies ir melstis ir t.t.)
Ar yra laiptai į dangų? (dvasinis augimas, sakramentinis gyvenimas, gailestingumo darbai)

Sąvokos, simboliai, vardai: dvasinis augimas, išvalga.

E1 Visuminė žmogaus samprata

Ar žinai - Dievas tave sukūrė tyčia? (Sukurtas iš meilės ir atpirktas, žmogaus prigimties vienovė, žmogaus gyvybė šventa, neliečiama)

Žmogus yra daugiau nei kūnas

Kai buvau ligonis ar mane aplankei? (Jėzaus žvilgsnis į ligonius, pagalbos projektai ligoniams ir neįgaliesiems)

Kai buvau pavargęs ar už rankos vedei? (Senatvė, senų žmonių pavyzdžiai Šv. Rašte: Abraomas ir Sara, Simeonas, pranašė Ona, Elžbieta ir kt.)

Kai buvau kalinys ar mane aplankei? (Žmogaus orumo išsaugojimas, elgesio vertinimas, popiežiaus paraginimai ir pavyzdys, priešų meilė)

Kai buvau migrantas ar pastogę suteikei? (Popiežiaus paraginimai ir pavyzdys, litanijos kreipinys „Mergele Marija, keliaujančiųjų priebėga“)

E3 Ekologija ir darnus vystymasis Bažnyčios dokumentuose

Kaip galiu išsaugoti gyvenimą ateities kartoms? (Veiksmų planas sprendžiant ekologines problemas)

Kur ekologinėje krizėje Dievo vieta? (Pasaulinė maldos už rūpinimąsi kūrinija, šv. Pranciškus Asyžietis)

E4 Pagrindiniai socialinio Bažnyčios mokymo principai

Kokie yra socialinio mokymo principai? (Bendrasis gėris, asmens orumas, solidarumas, subsidarumas)

Savanoriai - gražūs žmonės

Ar savanoriai - gražūs žmonės? (Savanoriškos veiklos principai, raiška, savanoriavimo pavyzdžiai, galimybės)

Sąvokos, simboliai, vardai *Laudato Si*, bendrasis gėris, asmens orumas, solidarumas, subsidarumas, socialinis Bažnyčios mokymas, Pasaulinė maldos už rūpinimąsi kūrinija diena, Abraomas ir Sara, Simeonas ir pranašė Ona, Elžbieta.

6.3. Mokymosi turinys. 9–10 klasės

6.3.1. 9 klasė

A1 Biblijos aktualumas

Kokie yra skirtumai ir panašumai tarp Senojo ir Naujojo Testamentų? (Dievo įkvėptas tekstas, parašytas skirtinguose istoriniuose kontekstuose ir skirtingoms bendruomenėms)

Kokį vaidmenį Šventasis Raštas vaidina Bažnyčioje? (Teologinio mokymo, liturgijos ir asmeninio dvasingumo šaltinis)

Kodėl mokslininkai domisi Biblija? (Biblijos tyrinėtojų, istorikų, archeologų, kriptologų tyrimai)

Ar verta skaityti Bibliją šiandien? (Kultūrinis paveldas, įtraukianti knyga, tikėjimo šaltinis, knyga apie Jėzų, sakramentų pagrindas, žodžio liturgija, maldos būdas)

A2 Dievo Karalystės paveldėtojai (palyginimai)

Ar Dievas sukūrė blogį? (Sąžinė, laisvė, atsakomybė)

Ar Jėzus palyginimuose kalbėtų apie programuotoją? (Biblinės kultūros ir konteksto skirtumai nuo šių dienų, Jėzaus palyginimų paaiškinimai. *Pasirinktina*: palyginimas apie sėjėją, palyginimas apie rauges, kalno pamokslas, gerasis ganytojas, vynininkai žmogžudžiai)

Kaip pritaikyti Biblijos tekstus savo gyvenime? (Atleidimas, priešų meilė, turtas)

Sąvokos, simboliai, vardai Jobas, samarietis, Babelio bokštas, Kainas, Abelis, Dievo karalystė

B2 Dievo įvaizdžiai

Kas ir koks yra Dievas? (Dievo įvaizdžiai ir vardai: „Esu, kuris esu“, dangaus ir žemės Kūrėjas, Viešpats, Adonai, Kyrie ir kt.)

Kokiu Dievu niekada nepatikėčiau? (Klaidinantys Dievo įvaizdžiai: baudėjas, policininkas, buhalteris, Kalėdų senelis ir kt. jų atsiradimo priežastys ir pasekmės)

Ką daryti, kai yra meilės perteklius? (Švenčiausioji Trejybė yra tobulos Meilės ir dalinimosi ja pavyzdys)

Jeigu Dievas ateitų į tavo namus? (Emauso mokiniai, Jėzaus pasirodymas prie Genezareto ežero)

Sąvokos, simboliai, vardai Dievo įvaizdžiai

C1 Bažnyčios universalumas ir visuotinumas

Ar Europa yra krikščioniškas žemynas? (Krikščioniškos tradicijos Europoje, ES įkūrėjai, žmogaus teisės, Robertas Šumanas ir t.t.)

Ar Bažnyčia rūpi pasaulio reikalai? (Bažnyčios universalumas ir visuotinumas, rūpestis žmogui aktualiais klausimais, Bažnyčios balsas kritinėse istorinėse situacijose)

Kam bažnyčioje reikalingi meno kūriniai? (Vizualinis tikėjimo perdavimas, meninė raiška, parapijos bažnyčia, didieji menininkai: dailininkai, skulptoriai, pvz., Mikelandželo tapyba Siksto koplyčioje, šv. Petro ir Povilo barokinė bažnyčia Vilniuje ir t.t.)

C3 Sakramentai įvairiose gyvenimo situacijose

Kokie yra septyni būdai tapti išmintingesniu, laimingesniu ir geresniu? (Sakramentai ir žmogaus gyvenimo etapai, pavyzdžiui, ligonių patepimas ir kritinės situacijos; santuoka ir gyvenimo pasirinkimai ir t.t.)

Ar galima sakramentus priimti nepasiruošus? (Sąmoningas pasiruošimas sakramentams, sakramentai nėra priimami „dėl visa ko“)

Sąvokos, simboliai, vardai Bažnyčios visuotinumumas ir universalumas, sakramentų priėmimas.

D2 Nuo atsivėrimo iki atsivertimo

Ar persekiotojas gali tapti apaštalu? (Pauliaus atsivertimas)

Ar įmanoma atsiversti nukritus nuo arklio? (Atsivertimo tipologija: atsivertimas dėl moralinio skurdo, palaipsniškas atsivertimas, dramatiškas atsivertimas, atsivertimas susijęs su religine patirtim)

Atsiverčiau, o kas toliau? (Dvasinio gyvenimo principai)

Ar metai nulemia šventumą? (jaunimo talentų, gebėjimų atsiskleidimas kovojant už taiką, artimo gerovę, tiesą, uolumas tikėjime, *pasirinktinai*: šv. Kazimieras, šv. Faustina Kovalska, šv. Joana Arkietė, šv. Kotryna Tekakwitha, pal. Izidorius Bakanja ir kt.)

Sąvokos, simboliai, vardai pal. Petras Jurgis Frasatis, pašaukimas, atsivertimas, kunigystė, vienuolystė, pašaukimas misijoms, šv. Faustina Kovalska, maldos formos

E2 Asmens orumas ir savigarba

Ar tikrai gyvenimas mažytis ir nėra ko varžytis? (Žmogaus lytiškumo prigimtis ir tikslas, biblinės įžvalgos apie žmogaus lytiškumą, lytiškumas ir dvasingumas, meilė ir įsimylėjimas)

Kodėl verta laukti? (Kohabitacija ir skyrybų problema, Santuokos prigimtis, tikslas ir pašaukimas, santuokos savybės: vienumas ir neišardomumas)

E4 Karitatyvinės veiklos galimybės Bažnyčioje

Kokiuose tinkluose Jėzus žvejojė šiandien? (Prasmingas ir atsakingas naudojimas žiniasklaida, katalikiškos internetinės svetainės)

Kodėl krikščionis negali likti nuošalyje? (Meilės įsakymas, ieškoti Kristaus mažiausiuose, įsipareigojimas veikti)

Sąvokos, simboliai, vardai Santuoka, skyrybos, kohabitacija, įsipareigojimas.

6.3.2. 10 klasė

A3 Susiskaldęs žmogus.

Ar aš esu savo brolio sargas? (Pavydas, pyktis, kaltė, sąžinė, Kainas ir Abelis)

Kodėl kenčia nekaltas? (Kančios problema: Jobo knyga, Kristaus kančia)

Kur Dievas, kai skauda? (Skausmingi žmogaus ir Bažnyčios įvykiai, Jobo knyga, 23 psalmė, holokaustas ir t.t.)

Pasirinkimas: būti gailestingu ar teisingu? (*Pasirinktinai*: Gailestingasis samarietis, sūnus palaidūnas, vynuogyno darbininkai, palyginimas apie talentus, turtuolis ir Lozorius)

Kaip elgtis su sunkiais žmonėmis? (Beširdis skolininkas, neteiskite)

Ar žmonės kada nors pastatys Babelio bokštą? (Puikybės pasekmė, Babelio bokštas)

Kiek žmogui gana? (Godumas, mana dykumoje, turtingas jaunuolis)

Sąvokos, simboliai, vardai Jobas, samarietis, Babelio bokštas, Kainas, Abelis, Dievo karalystė

B1 Diskusiniai klausimai apie Jėzaus dieviškumą ir žmogiškumą

Kodėl Dievui reikėjo tapti žmogumi? (Įsikūnijimo slėpinys)

Ką Dievas liudija apie save atsiųsdamas savo Sūnų Jėzų? (Jėzuje Kristuje pažįstame Dievą)

Ar kažkas pasikeitė po Jėzaus Prisikėlimo? (Prisikėlimo slėpinys, Išganymas)

Ar Jėzus buvo vedęs? (Evangelinė tiesa, meninės ir literatūrinės interpretacijos)

B3 Protas ir tikėjimas. Gamtos mokslai.

Ar Biblija moko apie sukūrimą ir evoliuciją? (Pradžios knyga, du pasakojimai apie Kūrimą)

Ar tikėjimas Dievu prieštarauja mokslui? (Tikėjimo ir mokslo santykis, klausimai „kaip?“ ir „kodėl?“)

Ar Dievą galima sutikti laboratorijoje? (Dievo pažinimas remiantis protu)

B3 Tikėjimo reikšmingumas

Ar danguje kažkas yra? (Sielos nemirtingumas, Amžinasis gyvenimas)

Ką vadiname Paskutiniu teismu? (Mirdamas žmogus pasiekia Tiesos tašką, „tikiu kūno iš numirusiųjų prisikėlimą“, paskutinio teismo vaizdavimas Biblijoje, literatūroje, mene)

B4 Bendrystės keliai: ekumenizmas ir tarpreliginis dialogas.

Kur gali susitikti skirtingų tikėjimų žmonės? (Taikus sugyvenimas - „kaimynystė“, geri darbai - tarnavimas visuomenei). *Dekretas dėl ekumenizmo.*

Kodėl popiežiai bendrauja su kitų religijų atstovais? (Tarpreliginis maldos susitikimas Asyžiuje 1986 m. popiežius Jonas Paulius II, popiežius Pranciškus)

Ar įmanoma nuo kovos ateiti iki bendros maldos? (Ekumenizmo raida, ekumeninė malda, pvz. Taize bendruomenė)

Sąvokos, simboliai, vardai Dievo įvaizdžiai, kūno iš numirusių prisikėlimas, amžinasis gyvenimas, ekumenizmas, tarpreliginis dialogas, Asyžius, Taize, dekretas apie ekumenizmą, popiežius.

C1 Bažnyčia vakar ir šiandien.

Ar tikrai lietuviai buvo pakrikštyti prievarta? (Lietuvos krikštas, kryžiuočių karai ir Bažnyčia ir t.t.)

Ar bažnyčia turtinga? (Kaip suprantame turta, kaip naudojamas materialusis turtas bažnyčioje)

Ar visada žmogus yra laisvas tikėti? (Krikščionių persekiojimai, tikėjimo liudijimas, pavyzdžiui, XX a. tikinčiųjų persekiojimai Sovietinėje Lietuvoje, Katalikų Bažnyčios kronika, Komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Eucharistijos bičiuliai, pagrindinis tikėjimo perdavimas. Tikėjimo liudytojai: kun. Juozas Zdebskis, kun. Jonas Lauriūnas SJ, ses. Gema Stanelytė ir t.t.)

C2 Jauna Bažnyčia

Ar popiežius supranta jaunimą? (Susitikimai su jaunimu, pasakytos kalbos, laiškai, žinia jaunimui, *Christus vivit* ir t.t.)

Ką jaunas žmogus gali veikti Bažnyčioje? (Dalyvavimo liturgijoje ir Bažnyčios misijoje galimybės, Pasaulinių jaunimo jaunimo dienų tradicija, vietos bendruomenė – parapija)

Sąvokos, simboliai, vardai Bažnyčios visuotinumumas ir universalumas, Katalikų bažnyčios kronika, Komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Eucharistijos bičiuliai, Pasaulio jaunimo dienos, Lietuvos jaunimo dienos.

D1 Keičianti gyvenimą malda

Kokie vaistai gydo nuo nerimo? (Krikščioniška malda: tikėjimo, vilties ir meilės laikysena, maldos malonė, maldos vaistai „Miserikordinas“)

Kaip galiu mankštinti savo širdį? (Kasdieninės maldos praktika, maldos laikas ir vieta)

Kaip suderinti darbą ir maldą? (Šventųjų pavyzdžiai, *pasirinktina*: Dievo tarnas Maltas Talbotas, pal. Petras Jurgis Frasatis, Belgijos karalius Leopoldas Boduenas ir kt.)

Kas vagia asmeninę ir bendruomeninę maldą? (Gyvenimo prioritetai, besimeldžiančių žmonių maldos pavyzdžiai mano aplinkoje, stereotipiniai pasiteisinimai: „bažnyčioje tik močiutės“, „Dievui - taip, Bažnyčiai - ne“ ir kt.)

Kada mano širdis gieda? (Švč. Mergelė Marija maldos pavyzdys, Magnificat, Marijos globa, apsimėškimai)

D3 Misija - įmanoma

Ar kiekvienas esame pašauktas? (Pašaukimas gyventi, mylėti, talentai ir gebėjimai, pašaukimai bažnyčioje, tarnystė)

Ar visoms profesijoms reikalingas pašaukimas? (Profesija, darbas kaip pašaukimas ar kaip uždarbis ir karjera)

Ar vienuolis yra vienas? (Pašvęstojo gyvenimo tikslas, vienuolinio gyvenimo formos, misija)

Kunigystė - darbas ar pašaukimas? (Tarnavimo bendruomenei sakramentas - Šventimai/Kunigystė)

Kodėl negera žmogui būti vienam? (Tarnavimo vienas kitam sakramentas - Santuoka, dosnioji viengungystė)

Ar misionierių reikia tik Afrikai? (Bažnyčios misijos, pašaukimų pavyzdžiai, jaunimo dalyvavimas misijose)

Ar visi gali būti misionieriai? (per Krikštą ir Sutvirtinimą gautas pašaukimas - skelbti ir liudyti Kristų)

Sąvokos, simboliai, vardai pal. Petras Jurgis Frasatis, pašaukimas, atsivertimas, kunigystė, vienuolystė, pašaukimas misijoms, šv. Faustina Kovalska, maldos formos

E1 Bioetikos principai

Kuo skiriasi bioetika nuo biologijos? (Bioetikos samprata, veiksmo moralumo kriterijai, mažesnio blogio ir dvigubos pasekmės principas)

Kokiai kultūrai pritariu: gyvybės ar mirties? (Bioetikos problemos: abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė – motinystė, eutanazija ir ori mirtis mirties bausmė, organų donorystė)

E3 Nuo priteklaus iki perteklaus

Ar visi turime teisę į gyvenimą ir pragyvenimą? (Darbo reikšmė, vergovės formos. *Pasirinktina* palyginimas apie vynuogyno darbininkus, palyginimas apie talentus)

Nuo vartojimo iki globojimo.

Ką pasirinksi - viešpatauti ar tarnauti? (Tvarumo principas, vartotojiškumo ir globalizacijos samprata, kylančios problemos ir sprendimo būdai)

Vienas pasaulis - viena žmonija

Kaip padėti dejuojančiai planetai? (Bažnyčios rūpestis žmonija: kova su skurdu, badu, pagalba migrantams, atsakingas gamtos išteklių naudojimas, taikių santykių puoselėjimas)

Sąvokos, simboliai, vardai Bioetika, abortas, dirbtinis apvaisinimas, eksperimentai su embrionais, kontracepcija, genų inžinerija, klonavimas, atsakinga tėvystė-motinytė, eutanazija ir ori mirtis, mirties bausmė, organų donorytė, surogatinė motinytė, kohabitacija, įsipareigojimas.

7. Pasiekimų vertinimas

8. Pasiekimų lygių požymiai

1-2 klasė

A. Pasiekimų lygiai			
B. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 Geba Bibliją išskirti iš kitų knygų.	A1.2 Įvardija, kuo Biblija skiriasi nuo kitų knygų, žino jos Autorių.	A1.3 Paaškina žodžio „Biblija“ reikšmę. Paaškina, kaip Dievas „užrašė“ biblinius tekstus (Dievo įkvėpti rašytojai).	A1.4 Supranta Biblijos išskirtinumą, moka klausytis ir išgirsti Dievo žodį.
A2.1 Išklauses perskaitytą biblinį tekstą jį atpasakoja.	A2.2 Perskaito nurodytą biblinį tekstą.	A2.3 Perskaito ir kūrybiškai pristato biblinį tekstą.	A2.4 Pateikia klausimus bendraklasiams iš perskaitytų ir pristatytų biblinių tekstų.
A3.1 Nusako pirmųjų tėvų vardus ir medžio, nuo kurio Dievas draudė valgyti vaisius, pavadinimą.	A3.2 Kūrybiškai papasakoja žmogaus nusigręžimo nuo Dievo istoriją.	A3.3 Įvardija žmogaus nusigręžimo nuo Dievo pasekmes ir žino Jo pažadą.	A3.4 Įvardija Dievo pažadą atsiųsti Gelbėtoją ir atpažįsta jį Jėzaus asmenyje. Papasakoja Jėzaus gimimo istoriją.
C. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Žino Jėzaus tėvų vardus ir miestelio, kuriame gimė pavadinimą. Žino, kad Velykos - Jėzaus Prisikėlimo šventė.	B1.2 Papasakoja Jėzaus gimimo ir susitikimo su Jėzumi istorijas. Žino Velykų šventės simbolius.	B1.3 Paaškina tikrąją Kalėdų šventės ir susitikimo su Jėzumi prasmę. Paaškina velykinių simbolių reikšmę.	B1.4 Gamindamas prakartėlę įvardija pagrindinius Jėzaus gimimo istorijos veikėjus ir žino jų vaidmenį. Papasakoja Jėzaus Prisikėlimo istoriją, palygina žodžius

			„atsikelti“ ir „prisikelti“, žino jų reikšmes.
B2.1 Skiria Dievo ir žmogaus kūrinį.	B2.2 Paaiškina, kuo skiriasi kūrėjas nuo kūrinio.	B2.3 Apibūdina, kas yra Dievas Kūrėjas.	B2.4 Sukuria ir palygina savo kūrinį su Dievo kūriniais. Įvardija, kad Dievas - gyvybės davėjas.
B3.1 Įvardija penkis pojūčius, kuriais Dievas suteikė galimybę pažinti Jo sukurtą pasaulį.	B3.2 Iš savo patirties pateikia pavyzdžių, kad ne viską galime pažinti penkiaais pojūčiais.	B3.3 Įvardija, kad tikėjimas ir protas leidžia giliau pažinti Dievo sukurtą pasaulį (ir angelus) ir patį Dievą.	B.3.4 Įvardija, kad žmogus yra ypatingas Dievo kūrinys, turintis kūną ir sielą.
B4.1 Įvardija, kad Dievas mus sukūrė skirtingus, su skirtingomis dovanomis.	B4.2 Aptaria, kaip skirtingi žmonės gali būti vieni kitiems reikalingi.	B4.3 Pagarbiai bendrauja su visais klasės draugais. Apibūdina savo ir kitų žmonių teigiamas savybes.	B4.4 Kuria pagarbaus bendravimo taisykles. Įvardija pagarbos kitam žmogui pagrindą - visi esame mylimi Dievo vaikai.
D. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Įvardija artimiausias bendruomenes. Nurodo, ką reiškia žodis „bendruomenė“.	C1.2 Mokytojo paskatintas dalijasi idėjomis, kodėl ir kaip reikia bendradarbiauti su kitais draugais, šeimos nariais, kaimynais. Pateikia tokio bendradarbiavimo pavyzdžių.	C1.3 Įvardija, kad ir Bažnyčia yra bendruomenė. Skiria, kada žodį „Bažnyčia“ rašome mažąja, kada didžiąja raide.	C1.4 Siūlo idėjas kaip pagerinti Bažnyčios bendruomenės gyvenimą, kad joje visi gerai jaustųsi.
C2.1 Išskiria bažnyčią iš kitų pastatų.	C2.2 Išvardija išorinius bažnyčios požymius ir ženklus. Padedamas nurodo tinkamą elgesį bažnyčioje.	C2.3 Atsako į klausimą, kodėl bažnyčia yra sakralus pastatas. Apibūdina tinkamą elgesį bažnyčioje.	C2.4 Išvardija pagrindinius bažnyčioje esančius daiktus ir simbolius. Padedamas suaugusiųjų tinkamai elgiasi bažnyčioje.

C3.1 Paaškina savo vardo reikšmę.	C3.2 Papasakoja apie vardo suteikimą per krikšto sakramentą.	C3.3 Papasakoja, kaip tampama krikščioniu. Paaškina, kodėl Jėzaus vardas yra svarbiausias.	C3.4 Kūrybiškai pristato savo krikšto vardo šventąjį globėją.
E. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Žino, kas yra malda. Padedamas meldžiasi savo žodžiais.	D2.2 Suformuluoja maldą savais ir išmoktais žodžiais ir žino maldos laikysenas. Moka vieną maldą.	D1.3 Naudoja komunikavimo kanalus ir priemones maldos praktikoje: paprašyti, atsiprašyti, dėkoti, užtarti.	D1.4 Įvardija, kada ir kaip gali melstis namuose. Pristato savo maldos kampelio projektą. Moka kelias maldas.
D2.1 Geba nurimti ir įsiklausyti į aplinkos garsus tyloje.	D2.2 Mokytojos padedami atlieka vaizduotės pratimą su Šventojo Rašto tekstu ir nupiešia susikurtus vaizdinius.	D2.3 Įvardija pagrindinius maldos žingsnius.	D2.4 Išbando tylią maldą ir pasidalina jos patirtimi.
D3.1 Paaškina, kas yra draugas ir kaip galima susidraugauti su kitu. Rodo rūpestingą ir draugišką elgesį klasėje ir už jos ribų.	D3.2 Įvardija, kaip galima susidraugauti su Jėzumi.	D3.3 Mokytojo padedamas papasakoja vieno šventojo gyvenimą ir paaškina, kodėl jis vadinamas Dievo draugu.	D3.4 Kūrybiškai, naudodamas įvairias komunikavimo formas, pristato Mergelės Marijos ir pasirinkto šventojo gyvenimą.
F. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Skiria gyva nuo negyvo.	E1.2 Įvardija, kad gyvybė yra dovana.	E1.3 Žino, kad gyvybė yra šventa ir neliečiama Dievo dovana. Apibūdina sveiko žmogaus požymius, sveikatos tausojimo ir stiprinimo bei gyvybės saugojimo svarbą.	E1.4 Priima sprendimus, kurie nekenkia jo ir kitų sveikatai.
E2.1 Su pagalba įvardija savo gebėjimus.	E2.2 Palygina savo gebėjimus su kitų	E2.3 Apibūdina žmogaus, kaip Dievo kūrinio, savybes ir kuo	E2.4 Siūlo idėjas, kaip kūrybiškai gali panaudoti savo gebėjimus.

	gyvų būtybių gebėjimais.	jis skiriasi nuo kitų kūrinių.	
E3.1 Pateikia pavyzdžių, kurie atspindi neatsakingą žmogaus elgesį gamtoje.	E3.2 Paaishkina, kodėl reikia saugoti gamtą.	E3.3 Atpažįsta ir įvardija, kaip Dievas patikėjo žmogui rūpintis Jo sukurtu pasauliu.	E3.4 Savais žodžiais paaishkina, kaip jis pats gali prisidėti prie rūpinimosi Dievo sukurtu pasauliu.
E4.1 Įvardija gerus kasdienius darbus, kuriuos gali atlikti patys.	E4.2 Skiria gerus darbus, kuriuos galima padaryti rankomis ir kuriuos galima atlikti žodžiu, mintimis.	E4.3 Lygina savo ir Jėzaus gerų darbų sąrašą ir įvardija, ko gali iš Jėzaus pasimokyti.	E4.4 Dalyvauja gerumo akcijoje ir kūrybiškai pristato savo patirtį.

3-4 klasė

Pasiiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 Įvardija bent du Biblijos užrašymo būdus. Nurodo kaip buvo perduodami šv. Rašto tekstai.	A1.2 Atpažįsta ir įvardina tris Biblijos užrašymo būdus.	A1.3 Apibūdina Biblijos užrašymo būdus ir paaishkina panašumus ir skirtumus.	A1.4 Nusako pagrindinius Biblijos perdavimo etapus nuo sakinės tradicijos iki rašytinio teksto.
A2.1 Žino, kad Šv. Raštas skaitomas pagal nuorodą, kurią sudaro knygos pavadinimas, skyrius ir eilutė/eilutės.	A2.2 Pagal nuorodas suranda ir perskaito pateiktas Evangelijos ištraukas.	A2.3 Padedamas paaishkina, kaip nurodytas pasakojimas siejasi su gyvenimu.	A2.4 Užrašo Evangelijos ištraukos nuorodą.
A3.1 Įvardina bent dviejų tikėjimo protėvių istorijų	A3.2 Papasakoja tikėjimo protėvių ir karalių istorijas.	A3.3 Pristato tikėjimo protėvių ar karalių istorijas, sukuria trumpą	A3.4 Sukuria pasirinkto protėvio ar karaliaus portretą arba jo istorijos siužetą.

pagrindinius veikėjus ir įvykius.		pasitikėjimo Dievu maldą.	
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Su pagalba įvardija Jėzaus dieviškumo ir žmogiškumo savybes. Žino, kad Jėzus – ne tik žmogus, bet ir Dievas.	B1.2 Jėzų, kaip Dievo ir Marijos Sūnų, lygina su kitais žmonėmis, nurodo panašumus ir skirtumus.	B1.3 Išskiria Jėzaus žmogiškumo ir dieviškumo bruožus. Pristato du Jėzaus padarytus stebuklus.	B1.4 Pagal pateiktą šabloną sukuria Jėzaus tapatybės kortelę. Paaiškina žodžius: Viešpats, Kristus, (Iš)ganytojas.
B2.1 Įvardija, ką apie visatos sukūrimą sako mokslas ir tikėjimas.	B2.2 Tyrinėja mokslo ir tikėjimo teiginius apie visatos atsiradimą.	B2.3 Nurodo, koks yra visatos tikslas. Padaro išvadą, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą.	B2.4 Įvardija argumentus, kodėl tikėjimas mokslui neprieštarauja. <i>(pagal <i>Didieji klausimai vaikams</i>. Standartų spaustuvė. Vilnius, 2014. psl. 59-71.)</i>
B.3.1 Įvardija, kuo jį žavi jo tikėjimas.	B3.2 Įvardija priežastis, kodėl žmonės tiki į Dievą ir kodėl netiki.	B3.3 Palygina, kuo skiriasi tikėjimas ir pažinimas (žinojimas).	B3.4 Sudaro sąrašą, ką papasakotų netikinčiam draugui apie savo tikėjimą.
B4.1 Pastebi skirtingų religijų maldos namų skirtumus. Pagal išorinį ženklą atskiria krikščioniškus maldos namus nuo nekrikščioniškų.	B4.2 Atpažįsta religijų skiriamuosius ženklus. Lygina trumpus šių religijų maldų pavyzdžius.	B4.3 Paaiškina, kuo krikščionys katalikai skiriasi nuo kitų religijų išpažinėjų.	B4.4 Paaiškina pagarbos kitų religijų išpažinėjams svarbą.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Nurodo Šv. Mišių ir kitų švenčių skirtumus.	C1.2 Paaiškina, kodėl Šv. Mišios yra centrinė ir svarbiausia tikėjimo šventimo praktika.	C1.3 Įvardina būdus, kaip gali aktyviau dalyvauti Šv. Mišiose.	C1.4 Analizuoja, ką reiškia „tikėjimą išpažinti“. Moka „Apaštalų tikėjimo išpažinimą“.

C2.1 Atpažįsta, kokios yra liturginių drabužių spalvos. Įvardina, kurią savaitės dieną ir kodėl krikščionys ilsisi.	C2.2 Išvardija liturginių drabužių spalvas ir apibūdina jų reikšmę. Įvardina Jėzaus gyvenimo įvykį, kurį krikščionys švenčia kiekvieną sekmadienį.	C2.3. Paaiškina svarbiausius šv. Mišių momentus. Aptaria darbus, kuriuos galima atlikti sekmadienį.	C2.4 Paaiškina gestų šv. Mišiose prasmę. Moka pagarbiai dalyvauti šv. Mišiose.
C3.1 Išvardija sakramentų pavadinimus ir kad visus juos įsteigė Kristus.	C3.2 Skiria, kuriuos sakramentus galima priimti vieną kartą, kuriuos daug kartų. Pateiktus simbolius sieja su tam tikrais sakramentais.	C3.3 Sakramentus susieja su Jėzaus gyvenimo įvykiais. Aptaria sakramentų reikalingumą tikinčio žmogaus gyvenime.	C3.4 Atpažįsta sakramentams būdingas malones, gali jas pakomentuoti.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Iš pateiktų pavyzdžių išskiria, kas yra malda, o kas ne. Atpažįsta maldos laikyseną.	D1.2 Sukuria asmeninę maldą.	D1.3 Paaiškina, kuo skiriasi bendruomeninė malda nuo asmeninės ir kokios yra maldos laikysenos.	D1.4 Svarsto, ar su Dievu galima kalbėti apie viską, pateikia su savo ar kitų gyvenimo situacija susijusį maldos pavyzdį
D2.1 Atpažįsta įvairius trukdžius savo gyvenime.	D2.2 Įvardija maldos trukdžius. Pateikia pavyzdį, kaip galėtų atsiliiepti į Jėzaus kvietimą.	D2.3 Atpažįsta ir įvardija, kas trukdo žmogui dvasiškai augti.	D2.4 Sudaro žmogaus, besirūpinančio dvasiniu augimu, dienotvarkę.
D3.1 Moka maldą „Sveika, Marija“. Suranda gerų darbų pavyzdžių. Gali juos sugrupuoti pagal tai, ar jie skirti kūnui, ar – sielai.	D3.2 Papasakoja svarbiausius Marijos gyvenimo įvykius. Kūrybiškai pristato, kokį gerą darbą kūnui ir sielai yra padaręs.	D3.3 Per šventųjų pavyzdį savo aplinkoje atranda galimybes geriems darbams, jas įvardija. Paaiškina, kodėl Mergelė Marija yra ypatingas asmuo Žmonijos istorijoje.	D3.4 Kūrybiškai, naudodamas įvairias komunikavimo priemones pristato visą gerų darbų sielai ir kūnui sąrašą. Paaiškina, kodėl Marija vadinama „Gailestingumo motina“?

E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Įvardija būdus, kaip Dievas mumis rūpinasi per artimuosius.	E1.2 Apibūdina Jėzaus santykį su kenčiančiu.	E1.3 Paaiškina sąvoką „Dievo Apvaizda“, pateikia pavyzdžių, kaip jie gali rūpintis kitais kasdienybėje.	E1.4 Atpažįsta Dievo Apvaizdą, bibliniame tekste ir susieja su gyvenimu.
E2.1 Įvardija penkis kūno pojūčius ir paaiškina, kodėl jie yra Dievo dovana.	E2.2 Pateikia pavyzdžių, kokius dalykus skirtingais pojūčiais galime pažinti.	E2.3 Sukuria padėkos maldą Dievui už galimybę pažinti pasaulį.	E2.4 Tyrinėja vidinius žmogaus poreikius ir pasiūlo priemones, tiems poreikiams patenkinti.
E3.1 Įvardija pagarbaus elgesio su savimi ir jį supančia aplinka pavyzdžius.	E3.2 Įvardija priežastis, kodėl svarbu pagarbiai elgtis gamtoje ir su gyvūnais.	E.3.3 Įvardija, netinkamo elgesio gamtoje ir su gyvūnais, pasekmes žmogui. Apibūdina būdus, kaip elgdamiesi saugo gamtą, augalus ir gyvūnus.	E3.4 Paaiškina sąvoką „saikingumas“ ir pateikia saikingo gyvenimo pavyzdžių.
E4.1 Žino Aukso taisyklę ir Didįjį Dievo įsakymą.	E4.2 Paaiškina sąvoką, kas yra „artimas“ ir pateikia pavyzdžių.	E4.3 Atpažįsta kitų žmonių poreikius ir suranda būdus kaip į juos atliepti.	E4.4 Analizuoja pateiktas problemines situacijas ir paaiškina, kaip jose taikytų Aukso taisyklę ir Didįjį Dievo įsakymą.

5-6 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 Paaiškina sąvokas „kanonas“, „Geroji Naujiena“.	A1.2 Klasifikuoja Senojo Testamento ir Evangelijos tekstus.	A1.3 Atpažįsta Biblijos teksto žanrą, pasakotoją, apibūdina kontekstą.	A1.4 Pristato skirtingus Biblijos žanrus ir juos iliustruoja pavyzdžiais, paaiškina kontekstą.

Nurodo, kad Bibliją sudaro daug knygų.			
A2.1 Nurodo, kad Biblija yra svarbus kultūrinis paveldas.	A2.2 Nurodytuose tekstuose atpažįsta pamokančias istorijas.	A2.3 Paaškina, kuo Biblijos kultūrinis paveldas yra svarbus. Biblijoje randa pamokančius pavyzdžius ir juos paaškina.	A2.4 Biblijos pamokymus sieja su gyvenimu ir asmenine patirtimi, juos interpretuoja kaip literatūros ir kaip tikėjimo tekstus.
A3.1 Nurodo lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus.	A3.2 Paaškina lyginamų bibliinių istorijų panašumus ir skirtumus.	A3.3 Interpretuoja Biblijos istorijas, paaškina, kaip Dievas veikia istorijoje.	A3.4 Kūrybiškai pristato Biblijos mokymo turinį, paaškina, kuo tai siejasi su gyvenimo aktualijomis.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Atkuria Jėzaus gyvenimo istoriją.	B1.2 Su pagalba paaškina Jėzaus gyvenimo misiją.	B1.3 Remdamasis istoriniais šaltiniais ir Evangelija Jėzų pristato kaip istorinį Asmenį. Paaškina sąvokas: Išganymas, Atpirkimas	B1.4 Naudodamas įvairias raiškos priemones atskleidžia Jėzaus identitetą ir misiją per amžininkų ir paties Jėzaus nurodytus titulus bei simbolius.
B2.1. Padedamas nurodo Dievo trejybiškumą, išvardija Švenčiausios Trejybės asmenis.	B2.2 Komentuoja Švenčiausios Trejybės pagarbinimo maldą.	B2.3 Pateikia Švenčiausios Trejybės slėpinio paaškinimo pavyzdžius.	B2.4 Analizuodamas vaizduojamojo meno kūrinius pristato Švenčiausios Trejybės Asmenų santykį ir taiko savo santykiuose su kitais.
B3.1 Įvardija bendrystės pagrindą.	B3.2 Įvardija tikėjimą, kaip santykį tarp asmens ir Asmens, pripažįsta jo svarbą.	B3.3 Nurodo draugystės su Dievu būdus.	B.3.4 Pateikia Šventojo Rašto pavyzdžius, kuriuose pats Dievas ieško santykio su žmogumi.
B4.1. Įvardija didžiąsias pasaulio	B4.2 Apibūdina didžiąsias pasaulio	B4.3 Klasifikuoja monoteistines ir	B4.4 Lygina didžiųjų religijų pagrindinius

religijas, žino jų simbolius.	religijas, supranta sąvokas „politeizmas“, „monoteizmas“.	politeistines religijas ir paaiškina jų skirtumus ir panašumus.	tikėjimo principus su krikščionių tikėjimu.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1. Padedamas nurodo žodžio „apaštalas“ ir „misija“ reikšmes.	C1.2 Apibūdina, kokia yra keliaujanti Dievo tauta: apaštalai, misijos, pirmosios bendruomenės ir pan.	C1. Nurodo Bažnyčios atsiradimo ir augimo bruožus. Paaiškina pirmųjų krikščionių bendruomenių susikūrimą istoriniame kontekste.	C1.4 Pristato Bažnyčią kaip tarnaujančią bendruomenę, kurioje veikia įvairios karitatyvinės organizacijos.
C2.1 Padedamas atpažįsta liturginius laikotarpius ir šventes.	C2.2 Apibūdina liturginių metų cikliškumą.	C2.3 Apibūdina svarbiausius liturginius laikotarpius ir šventes.	C2.4 Palygina ir kūrybiškai pristato liturginių laikotarpių skirtumus ir panašumus.
C3.1 Išvardina visus sakramentus ir su pagalba paaiškina jų reikšmę. Atpažįsta sakramentų šventimo simbolių ir ženklus.	C3.2 Grupuoja sakramentus, atpažįsta per juos gaunamas malones. Paaiškina, kaip švenčiami sakramentai	C3.3 Atpažįsta elgesio Bažnyčioje normas, išvardina svarbiausius liturgijos elementus, gestus.	C3.4 Kūrybiškai perteikia elgesio bažnyčioje ir Mišių liturgijoje prasmes, taisykles.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Nurodo kada ir kodėl žmogus meldžiasi.	D2.2 Atpažįsta pavyzdžiuose, kodėl žmogui ir jo bendruomenei svarbi malda.	D1.3 Pristato maldos svarbą. Pasirenka maldos pavyzdžių iš Šv. Rašto.	D1.4 Pristato, kokia maldos reikšmė asmeniui ir bendruomenei. Papasakoja apie maldos pavyzdžius Šv. Rašte.
D2.1 Išvardija 10 Dievo įsakymų.	D2.2 Pateikia pavyzdžius, kaip sąžinė sąlygoja žmogaus apsisprendimus.	D2.3 Remdamasis Dekologu svarsto asmeninius veiksmus.	D2.4 Pasirinktais būdais parodo, kuo yra aktualus Dekalogas ir Kalno pamokslas.
D3.1 Nurodo, kas yra Švč. Mergele Marija ir kas yra šventieji.	D3.2 Pateikia Marijos reikšmingumo Bažnyčioje pavyzdžių. Pateikia šventųjų	D3.3 Apibūdina piligrimystę ir ypatingas Marijos Apsireiškimų vietas.	D3.4 Susieja ir paaiškina herojiškus tikėjimo pavyzdžius ir kasdienes

	herojiškų tikėjimo pavyzdžių.	Paaškina kuo ypatingi yra herojiški tikėjimo pavyzdžiai.	žmonių problemas bei sunkumus.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1. Įvardija žalingus įpročius ir galimas pasekmes.	E1.2 Supranta veiksmo ir pasekmės ryšį ir iliustruoja pavyzdžiais.	E1.3 Įvardija tikrosios laimės šaltinius.	E1.4. Sukuria rekomendacijas tikrai laimei pasiekti ir gyvybei saugoti.
E2.1 Su pagalba nurodo, kas yra fizinė ir dvasinė sveikata	E2.2 Apibūdina žmogų kaip laisvą ir kuriančią būtybę. Nurodo pavyzdžius, kaip jis gali saugoti savo ir kitų sveikatą.	E2.3 Įvardina fizinės ir dvasinės sveikatos reikšmę, dalyvaujant Dievo plane.	E2.4 Nurodo fizinės ir dvasinės sveikatos sąsajas ir sudaro fizinės ir dvasinės sveikatos stiprinimo planą.
E3.1 Padedamas parodo, kad yra sąsajos tarp tikėjimo ir atsakomybės už kūriniją.	E3.2 Pristato Dievo ir žmogaus bendradarbiavimą, ypač kūrinijos išsaugojime.	E3.3 Parodo, kad žmogus yra atsakingas už kūrinijos išsaugojimą. Pavaizduoja, kas labiausiai žeidžia žmogaus santykius su savimi, kitais ir aplinka.	E3.4 Pateikia strategijas, kaip galėtų būti saugoma kūrinija.
E4.1 Padedamas atpažįsta gailestingumo veiksmus ir nuostatas.	E4.2 Suranda gailestingumo pavyzdžius Biblijos tekstuose.	E4.3 Analizuoja gailestingumo pavyzdžius šventųjų gyvenimuose ir asmeninėje patirtyje.	E4.4 Įvertina gailestingumo darbų reikšmę visuomenės gyvenime. Dalyvauja socialinėje-pilietinėje veikloje.

7-8 klasės

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 Su pagalba paaškina, kad Biblija turi	A1.2 Paaškina, kuo skiriasi Biblijos dvasinė ir literatūrinė prasmė.	A1.3 Pasirinktuose Biblijos tekstuose paaškina žodines ir	A1.4 Pasirinktuose Biblijos tekstuose paaškina žodines ir

literatūrinę ir dvasinę prasmę. Žino, kad yra Senasis ir Naujasis Testamentai.	Žino, kokiomis aplinkybėmis buvo užrašyta Biblija. Paaiškina, kuo reikšmingas Senasis ir Naujasis Testamentai.	dvasines prasmes. Atpažįsta Biblijoje esančią istorinę konteksto kalbą.	dvasines prasmes, jas interpretuoja istoriniame kontekste. Paaiškina, kaip Bibliją tyrinėja empiriniai mokslai ir teologija.
A2.1 Tekste atpažįsta geografines vietas, kuriose vystėsi biblinis pasakojimas.	A2.2 Atpažįsta sąsajas tarp bibliinių ir istorinių įvykių, vietovių ir aplinkybių.	A2.3 Gretina istorinius ir bibliinius įvykius, žino jų geografinį ir istorinį kontekstą.	A2.4 Atpažįsta istoriniuose įvykiuose Dievo veikimą.
A3.1 Su pagalba Biblijos chronologinėje juostoje atpažįsta Išganymo įvykius.	A3.2 Chronologinėje Biblijos juostoje suranda ir apibūdina svarbiausius Išganymo įvykius.	A3.3 Biblinius pasakojimus gretina su Biblijos chronologine juosta. Bibliniuose tekstuose atpažįsta simbolinę kalbą.	A3.4 Kūrybiškai interpretuoja ir pristato pasirinktą Biblijos istorijos laikotarpį, jį iliustruoja to laikotarpio bibliniais tekstais ir simboliais.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Paaiškina sąvokas „prisikelti“, „prikelti“, „Amžinasis gyvenimas“, „Išganytojo gimimas“.	B1.2 Ieško atsakymų į pagrindinius Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus.	B1.3 Atsakymus į Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus sieja su asmeniniu gyvenimu.	B1.4 Kūrybiškai pristato Amžinojo gyvenimo palyginimus.
B2.1 Apibūdina Šventosios Dvasios esminius bruožus, simbolius.	B2.2 Atpažįsta Šventosios Dvasios dovanas ir vaisius.	B2.3 Komentuoja kaip Šventosios Dvasios dovanos ir vaisiai keičia žmogaus gyvenimą, pateikia pavyzdžių.	B2.4 Paaiškina Šv. Dvasios dovanų reikšmę Bažnyčioje.
B3.1 Su pagalba atpažįsta Dievo veikimą asmeniniame gyvenime.	B3.2 Įvardija Dievo veikimą istoriniuose įvykiuose.	B3.3 Pateikia šventųjų ir tikėjimo herojų pavyzdžius.	B3.4 Gretina biblinius ir istorinius įvykius, interpretuoja Dievo išganantį veikimą asmens ir tautos gyvenime.

B4.1 Skiria, ką reiškia žodžiai krikščionis ir katalikas. Žino, kas yra Katalikų Bažnyčia.	B4.2 Išvardina krikščioniškas bažnyčias, atpažįsta jų pavadinimus.	B4.3 Paaiškina žodį konfesija. Apibūdina kelias krikščioniškas bažnyčias, jų istorinį atsiradimą.	B4.4 Analizuoja panašumus ir skirtumus krikščioniškų bažnyčių. Apibūdina ir paaiškina Katalikų Bažnyčios žymes.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Su pagalba atpažįsta, kad Bažnyčia turi mokymo ir tarnavimo misiją.	C1.2 Savarankiškai atpažįsta, kad Bažnyčia turi mokymo ir tarnavimo misiją. Su pagalba įvardina katalikiškas organizacijas, bendruomenes.	C1.3 Paaiškina, kodėl Bažnyčioje svarbi tarnavimo misija, duoda aktualių pavyzdžių. Išvardija kelias katalikiškas organizacijas, bendruomenes, nurodo jų veiklas.	C1.4 Paaiškina, kodėl ir kokiais moralės klausimais pasisako Bažnyčia, pateikia pavyzdžius. Suranda galimybes dalyvauti Bažnyčios tarnavimo misijoje.
C2.1 Su pagalba paaiškina, kad Bažnyčia švenčia tikėjimą liturgijoje: jį išpažįsta ir skelbia.	C2.2 Atpažįsta tikėjimo šventimo ir išpažinimo pavyzdžius.	C2.3 Paaiškina tikėjimo šventimą, atpažįsta liturgijos gestus ir pamaldumo raišką.	C2.4 Liturgijos gestus ir pamaldumo simbolius sieja su bibliniais motyvais. Esant reikalui, dalyvauja liturgijos kūrimo procese.
C3.1 Padedamas nurodo sakramentų kilmę ir prasmę Bažnyčioje.	C3.2 Apibūdina sakramentų šaltinį, savitumą, per juos gaunamas malones.	C3.3 Paaiškina, kokiomis sąlygomis ir kas gali priimti sakramentus, kokios per juos gaunamos malonės.	C3.4 Analizuoja sakramentų kilmę ir nurodo teikėją. Paaiškina sakramentų „naudą“ žmogui.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Nurodo kas yra vidinė malda, atpažįsta maldos pavyzdžius.	D1.2 Paaiškina vidinės maldos savitumą. Nurodo maldos pavyzdžius.	D1.3 Išskiria iš kitų vidinės maldos būdus ir juos paaiškina. Paaiškina biblinės maldos ir Bažnyčios tradicijos maldos pavyzdžius.	D1.4 Apibūdina vidinę maldą Paaiškina biblinės maldos ir Bažnyčios tradicijos maldos pavyzdžius

D2.1 Žino, koks yra krikščionio gyvenimo tikslas.	D2.2 Atpažįsta dvasinio tobulėjimo būdus.	D2.3 Paaiškina sakramentinio gyvenimo ir gailingumo darbų reikšmingumą.	D2.4 Sieja krikščionio gyvenimą su pašaukimu dvasiniam tobulėjimui. Esant reikalui taiko dvasinio augimo būdus.
D3.1 Žino kelis tikėjimo liudytojų pavyzdžius. Atpažįsta tikėjimo svarbą ribinėse situacijose.	D3.2 Paaiškina tikėjimo liudytojų herojiškumą, pateikia pavyzdžių. Nusako, kokia yra tikėjimo svarba ribinėse situacijose tautos istorijoje.	D3.3 Pateikia tikėjimo liudytojų pavyzdžius, palygina jų veiklą, herojiškus poelgius. Diskutuoja apie tikėjimo reikšmę asmeniui ir tautai ribinėse situacijose.	D3.4. Sieja asmens herojiškus tikėjimo pavyzdžius su tautos istorija, analizuoja juos kritinių situacijų kontekste. Apibūdina tikėjimo svarbą asmeniniame ir tautos gyvenime.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Su pagalba atpažįsta, kad žmogus pasaulyje gyvena iš meilės. Įvardija pažeidžiamas žmonių grupes ir būtinybę jiems suteikti pagalbą.	E1.2 Paaiškina žmogaus gyvybės vertę ir neliečiamumą, pripažįsta kiekvieno asmens orumą.	E1.3 Išsako ir argumentuoja savo poziciją gyvybės klausimais. Bibliniuose tekstuose atpažįsta pagalbos stokojančius ir pateikia Jėzaus elgesio pavyzdžius.	E1.4 Gyvybės neliečiamumą sieja su tikėjimu ir paaiškina jos vertę. Remdamasis bibliniais tekstais ir socialinio gyvenimo aktualijomis įvardija pagalbos būdus įvairioms socialinėms grupėms.
E2.1 Su pagalba gyvybės saugojimą paaiškina, kaip pagarbą sau ir kitam.	E2.2 Paaiškina, kodėl reikia gerbti ir rūpintis savo ir kitų gyvybe. Išvardija, kaip pasireiškia meilė santykiuose su kitais.	E2.3 Pateikia rūpinimosi savo ir kitų gyvybe pavyzdžių. Nusako meilės svarbą žmogaus gyvenime.	E2.4 Analizuoja būdus, kaip saugoma kūno ir dvasios sveikata, savo ir kitų gyvybę. Sieja pagarbą gyvybei su artimo meile.
E3.1 Atpažįsta ekologines problemas.	E3.2 Ekologines problemas sieja su žmogaus veikla.	E3.3 Nusako ir analizuoja tikėjimo ryšį su ekologiniu atsivertimu.	E3.4 Generuoja idėjas, kuria veiksmų planą, kaip gali būti sprendžiamos ekologinės problemos tikėjimo perspektyvoje.

E4.1 Įvardija Bažnyčioje vykdomą socialinę veiklą. Paaishkina, ką reiškia žodis „savanoris“.	E4.2 Įvardija socialinio Bažnyčios mokymo principus. Nurodo savanorystės svarbą.	E4.3 Paaishkina socialinio Bažnyčios mokymo principus. Apibūdina savanorystės bruožus.	E4.4 Suplanuoja savanoriškas veiklas remdamasis socialinio Bažnyčios mokymo principais.
---	--	---	---

9-10 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 Paaishkina skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų.	A1.2 Savais žodžiais apibūdina Šventojo Rašto vaidmenį Bažnyčioje.	A1.3 Įvardija ir paaishkina pagrindinius Šventojo Rašto vaidmenis Bažnyčioje ir moksle.	A1.4 Apibendrina ir aprašo Šventojo Rašto naudojimo situacijas.
A2.1 Savais žodžiais paaishkina kaip pritaikyti Biblijos tekstus savo gyvenime.	A2.2 Analizuoja kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.	A2.3 Lygina ir vertina palyginimų biblinės kultūros kontekstą ir prasmę šiandienos fone.	A2.4 Kūrybiškai interpretuoja literatūrinius tekstus remdamiesi bibliniais tekstais.
A3.1 Savo aplinkoje atpažįsta biblinius simbolius, vardus ir reiškinius ir paaishkina jų reikšmę.	A3.2 Interpretuoja biblines istorijas ir nurodo pagrindinius biblinius simbolius, vardus ir reiškinius.	A3.3 Bibliniuose tekstuose kelia probleminius klausimus.	A3.4 Literatūroje ir mene atpažįsta ir paaishkina biblines temas, teologinę reikšmę, simbolius, vardus, reiškinius.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Įvardija Įsikūnijimo ir Išganymo slėpinio esmę.	B1.2 Formuluoja klausimus ir ieško atsakymų apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą.	B1.3 Suranda Biblijoje tekstus, liudijančius Jėzaus misiją.	B1.4 Geba kritiškai vertinti informaciją apie Jėzaus asmenį ir misiją.
B2.1 Geba atpažinti klaidingus Dievo įvaizdžius.	B2.2 Įvardija klaidingų Dievo įvaizdžių	B2.3 Apibūdina dieviškųjų Asmenų darbus ir misijas	B2.4 Paaishkina ir pagrindžia Švenčiausios Trejybės asmenų skirtingumą ir

	atsiradimo priežastis ir pasekmes.	Apibūdina teisingus Dievo įvaizdžius remdamasis Biblija.	vaidmenis, raišką žmogaus gyvenime.
B3.1 Remdamasis Tikėjimo išpažinimu įvardija pagrindines tikėjimo tiesas. Paaiškina mokslo ir tikėjimo santykį per jų keliamus klausimus.	B3.2 Renka, sieja ir kritiškai vertina informaciją apie mokslo ir tikėjimo dialogą.	B3.3 Analizuoja ir komentuoja krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.	B3.4 Apibendrina ir aprašo tikėjimo vaidmenį žmogaus gyvenime. Tikslingai pasirenka ir kūrybiškai naudoja kompleksines raiškos priemones ir formas pateikdamas tikėjimo pavyzdžius.
B4.1 Apibrėžia ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo sąvokas.	B4.2 Remdamasis šaltiniais įvardija ekumeninių ir tarpreliginių susitikimų tikslą ir rezultatą.	B4.3 Paaiškina ekumenizmo ir tarpreliginio dialogo raidos etapus ir pateikia ekumeninių bendruomenių pavyzdžių.	B4.4 Analizuoja ir pristato įvairiomis raiškos priemonėmis II Vatikano susirinkimo dokumentą Dekretas dėl ekumenizmo.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Apibūdina ir įvertina religinio meno reikšmę, paaiškina tradicijos svarbą žmogaus ir visuomenės gyvenime. Pateikia tikėjimo liudijimo pavyzdžių Bažnyčios istorijoje.	C1.2 Analizuoja ir lygina skirtingas krikščioniškas tradicijas. Pateikia pavyzdžių, kaip Bažnyčia atsiliepia į kiekvieno žmogaus ir visuomenės poreikius.	C1.3 Nusako krikščioniškam tapatumui kylančius iššūkius ir atsiveriančias galimybes Bažnyčios istorijoje.	C1.4 Savarankiškai interpretuoja Bažnyčios istorijos įvykius. Naudodamas kompleksines raiškos priemones pavyzdžiais iliustruoja tikėjimo liudijimą Lietuvoje.
C2.1 Paaiškina, kas yra liturgija ir žino pagrindinius liturginius veiksmus.	C2.2 Analizuoja, kokią įtaką jo veikimas/neveikimas turi Bažnyčios gyvenimui.	C2.3 Paaiškina, kad krikščionis turi daug galimybių aktyviai įsitraukti į liturgiją ir ją praturtinti savo gabumais.	C2.4 Apibūdina asmens atsakomybę už krikščioniškos bendruomenės stiprinimą.

			Atlieka tiriamąjį darbą apie vietos bendruomenę.
C3.1 Paaiškina, kas yra sakramentai ir juos įvardija.	C3.2 Paaiškina, kaip sakramentinis gyvenimas daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.	C3.3 Apibrėžia sakramentinio gyvenimo požymius ir gaunamas malones.	C3.4 Kuria žmogaus gyvenimo aprašymą, siedamas konkrečių sakramentų šventimą su žmogaus gyvenimo etapais.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1.1 Įvardija maldos reikšmę asmens ir bendruomenės gyvenime.	D2.2 Nusako kasdieninės maldos svarbą ir nurodo praktinius maldos būdus.	D1.3 Analizuoja stereotipų ir išankstinių nusistatymų kilmę ir neigiamą poveikį maldos gyvenimui.	D1.4 Sukuria dienotvarkę, kurioje atsispindi maldos laikas ir siūlo maldos galimybes įvairiomis aplinkybėmis.
D2.1 Kelia dvasinio gyvenimo svarbos klausimus. Papasakoja 1-2 jaunų šventųjų gyvenimo istorijas.	D2.2 Kelia dvasinio gyvenimo svarbos klausimus savo ir šventųjų gyvenimuose ir ieško atsakymų.	D2.3 Lygina savo ir šventųjų gyvenimo tikslus, dvasinio tobulėjimo būdus ir daro išvadas.	D2.4 Remiasi šventųjų pavyzdžiais ir sukuria savo dvasinio tobulėjimo planą.
D3.1 Nusako, koks yra krikščionio pašaukimas ir misija, kuo skiriasi karjera ir pašaukimas.	D3.2 Susieja pašaukimą ir Kūrėjo duotą laisvę pasirinkti. Nurodo skirtumus ir panašumus tarp pašvęstojo gyvenimo, kunigystės, santuokos, dosniosios viengungystės.	D3.3 Analizuoja ir įsivertina Dievo dovanotus talentus planuodamas savo profesinę karjerą. Kūrybiškai pateikia įvairių pašaukimų teikiamas galimybes save išreikšti atsiliepiant į Dievo kvietimą.	D3.4 Pagal savo turimus talentus, kartu su grupe suplanuoja projektą, kuriame pasitikrina savo gebėjimus ir įsivertina savo dalyvavimą jame. Suranda informaciją apie misionierišką veiklą pasaulyje ir ją apibendrina.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Atpažįsta bioetines problemas	E1.2 Įvardija bioetikos pagrindinius principus.	E1.3 Paaiškina veiksmo moralumo kriterijus, mažesnio blogio ir	E1.4 Analizuoja bioetinius klausimus remdamasis

nurodytuose šaltiniuose.	Išskiria gyvybės ir mirties kultūrų požymius.	dvigubos pasekmės principus.	krikščioniškuoju mokymu. Analizuoja, interpretuoja ir vertina savo vaidmenį renkantis gyvybės kultūrą.
E2.1 Aptaria skirtingas meilės sampratas. Įvardija, ką reiškia atsakingas lytinis elgesys.	E2.2 Svarsto ir lygina krikščionišką ir pasaulietinį požiūrį į meilę, žmogaus lytiškumą. Paaškina, kas yra meilė ir kuo ji skiriasi nuo lytinio potraukio ir įsimylėjimo.	E2.3 Apibūdina meilės sampratą Bažnyčios mokyme, Jėzaus gyvenime ir darbuose. Paaškina žmogaus lytiškumą kaip biologinį, emocinį, intelektualinį ir dvasinį pradą.	E2.4 Įvertina krikščioniškos meilės raišką, apibūdina kaip lytiškumas susijęs su asmens dvasingumu. Remdamasis krikščioniškuoju mokymu, pateikia idėjas savitvardos ir valios ugdymo srityje.
E3.1 Įvardija globalizacijos ir vartotojiškumo sąvokas, žino tvarumo principus. Analizuoja situacijas, kaip galima atjausti, padėti šalia esantiems.	E3.2 Įvardija Bažnyčios socialinio mokymo gaires žmogaus darbo klausimais. Nusako globalizacijos ir vartotojiškumo poveikį asmens, bendruomenės, šalies gyvenime.	E3.3 Geba išdėstyti savo požiūrį į vartotojiškumo ir globalizacijos įvykius ir reiškinius, jį pagrįsti asmenine patirtimi ir Bažnyčios mokymu.	E3.4 Diskutuoja apie vartotojiškumą ir globalizaciją, iš to kylančias problemas, ieško sprendimo būdų, renkasi nevirtotojišką požiūrį, siūlo idėjas, kaip dalintis materialiniais ištekliais su stokojančiais, kuriant Dievo Karalystę.
E4.1 Paaškina pagrindinius Bažnyčios socialinio mokymo principus. Įvardija žiniasklaidos poveikį asmens ir bendruomenės gyvenime.	E4.2 Aptaria Bažnyčios rekomenduojamus būdus socialinėms problemoms spręsti. Apibūdina, kaip prasmingai ir atsakingai naudotis žiniasklaida karitatyvinėje veikloje.	E4.3 Nusako ir pavyzdžiais paaškina Bažnyčios socialinio mokymo esmę ir principus, susieja juos su Jėzaus mokymu ir pavyzdžiu.	E4.4 Taikydamas Bažnyčios socialinio mokymo principus sukuria socialinę reklamą.